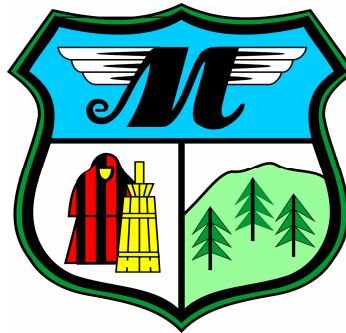

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/223/09
Rady Gminy Masłów
z dnia 05 lutego 2009r.

**GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY MASŁÓW
NA LATA 2009 – 2015**

Spis treści	2
Wstęp	3
1. Metoda pracy nad strategią	4
1. Podstawa opracowania i metoda pracy nad strategią	4
2. Powołanie zespołu zadaniowego	5
3. Cele i zadania Zespołu Zadaniowego	5
II. Dokumenty strategiczne istotne dla rozwoju Gminy Masłów	6
III. Diagnoza Stanu Gminy	10
1. Charakterystyka Gminy Masłów	10
2. Demografia	13
3. Mieszkalnictwo	17
4. Infrastruktura społeczna	20
4.1. Pomoc społeczna	20
4.2. Oświata i wychowanie	32
4.3. Kultura	45
4.4. Turystyka i rekreacja	47
4.5. Bezpieczeństwo publiczne	48
4.6. Ochrona Zdrowia	49
4.7. Organizacje pozarządowe	50
IV. Dominujące problemy społeczne	54
1. Bezrobocie	54
2. Uzależnienia i przemoc w rodzinie	59
3. Niepełnosprawność i długotrwała choroba	63
4. Trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	65
V. Wyniki analizy SWOT	66
VI. Wizja Gminy Masłów	68
VII. Cele główne strategii, cele szczegółowe. Propozycje programów i ich realizacja	69
1. Cele główne strategii.....	71
2. Cele szczegółowe i ich realizacja	72
VIII. Finansowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	85
IX. System wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	93
X. System aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	94
XI. Monitorowanie i ocena strategii	95

WSTĘP

Wstąpienie Polski w struktury Unii Europejskiej spowodowało, że przed władzami samorządowymi postawiono nowe zadania wynikające z prowadzenia polityki regionalnej. Również sfera społeczna należy do zadań lokalnych samorządu. Od dnia 1 maja 2004r. w Polsce obowiązuje nowa ustawa o pomocy społecznej - ustawa z dnia 12 marca 2004r (tekst jednolity z 2008r Dz. U. Nr 115, poz. 728), która reguluje sprawy związane z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej.

Podstawą opracowania strategii jest zapis art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, w którym wymieniono zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, wśród których w punkcie 1 zapisano: *„opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”*.

Pomoc społeczna działa w sytuacjach, w których zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji osoby lub rodziny, bądź też jakość ich życia obniżyła się poniżej społecznie akcentowanego minimum.

Celem pomocy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. Realizacja zadań wynikających z potrzeb ma umożliwić osobom i rodzinom bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy Masłów została sporządzona na podstawie danych pochodzących z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy w Masłowie, Ośrodka Zdrowia w Masłowie, Zespołu Placówek Oświatowych oraz instytucji i organizacji współpracujących z GOPS. Ma ona pomóc w rozszerzeniu i pogłębieniu form pracy socjalnej.

Strategia ma także określić kierunki strategicznych działań w odniesieniu do rzeczywistych problemów społeczności lokalnej, m.in. bezrobocia, pomocy na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym, osób niepełnosprawnych, starszych, rodzin i dzieci, wskazać skuteczne metody ich rozwiązywania oraz ustalić formy i zasady współpracy pomiędzy instytucjami tak, by sprawniej realizowały one zadania z zakresu pomocy społecznej.

Oznacza to wypracowanie i poszerzenie współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się organizowaniem pomocy społecznej oraz

instytucjami działającymi w sferze pomocy społecznej, takimi jak: jednostki oświatowe, służba zdrowia, sądownictwo, policja.

Problemami społecznymi w Ośrodku Pomocy Społecznej zajmują się pracownicy socjalni, którzy mają bezpośredni kontakt ze środowiskiem, w związku z czym diagnozują i planują właściwy zakres pomocy.

Opracowując lokalną strategię rozwiązywania problemów społecznych uwzględniono dokumenty programowe unijne, krajowe, wojewódzkie i lokalne, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz środowisk i społeczności lokalnej.

Strategia jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańców gminy. Wyznacza kierunki i ramy dla planowanych zmian. W miarę zmieniającej się sytuacji społecznej strategia może być uzupełniana o nowe działania i cele. W trakcie realizacji będzie ona poddawana stałej kontroli, czy przyjęte cele i zadania są nadal aktualne oraz czy nie zmieniły swojej hierarchii.

I. Metoda pracy nad strategią

1. Podstawa opracowania i metoda pracy nad strategią.

Podstawą prawną do opracowania strategii jest art. 17, ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w brzmieniu:

„Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1)opracowanie i realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.”

W najprostszej postaci strategia oznacza plan działania. W literaturze przedmiotu spotykamy następujące definicje:

- 1) „zorganizowany zestaw technik wywierania wpływu, które powstały na podstawie wszelkich dostępnych informacji, dzięki którym powstają wszelkie warunki i możliwości do realizacji i pożądanej przemiany, wychodzące naprzeciw oczekiwany reakcjom ze strony klientów”
- 2) „długofalowy projekt działań, w którym aktualne dokonania zostają poddane ewaluacji, a wyniki ewaluacji stanowią punkt wyjścia ciągłego jej uzupełniania i poprawy.”

2. Powołanie Zespołu Zadaniowego

Prace nad aktualizacją strategii zostały rozpoczęte powołaniem Zespołu Zadaniowego zgodnie z Zarządzeniem Nr 69/08 Wójta Gminy Masłów z dnia 14 maja 2008r. w składzie

Koordynator:

Dolezińska Monika

Członkowie zespołu:

1. Krukowski Bogusław
2. Kundera Irena
3. Zagnińska Agnieszka
4. Wawrzeńczyk Mirosław
5. Miklaszewska – Franasik Laura
6. Moskal Elżbieta
7. Nogaj Joanna
8. Biskupska Marzena
9. Kuternoga Agnieszka
10. Baran Ewa
11. Lis Rafał

3. Cele i zadania Zespołu Zadaniowego:

1. Przygotowanie założeń koncepcyjnych i metodologicznych do opracowania projektu strategii.
2. Diagnoza sytuacji społecznej w gminie.
3. Sformułowanie i wybór celów strategicznych.
4. Sformułowanie zadań priorytetowych oraz uzasadnienie ich wyboru.
5. Przygotowanie listy programów operacyjnych.
6. Ocena procesu budowania strategii i jej przewidywalnej skuteczności.
7. Zorganizowanie konsultacji społecznych projektu strategii.
8. Przedłożenie projektu strategii oraz projektu uchwały w przedmiocie sprawy organowi stanowiącemu gminy .
9. Promocja strategii w środowisku lokalnym.

Po dokonaniu wnikliwej analizy sytuacji gminy w obszarach: pomocy społecznej, przeciwdziałania alkoholizmowi, ochrony zdrowia, oświaty i wychowania, a także kultury i sportu Zespół wyłonił listę kluczowych problemów, które wymagają rozwiązania w ramach strategii. Diagnoza stanu Gminy w sferze społecznej stanowiła punkt wyjścia do wyboru priorytetów i ustalenia celów strategii.

II. Dokumenty strategiczne istotne dla rozwoju Gminy Masłów

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana w oparciu o inne dokumenty strategiczne m.in.

NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA

(Narodowa Strategia Spójności)

Dokument został przygotowany w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego i zaakceptowany przez Komisję europejską 9 maja 2007r. Wymóg przygotowania NSRO wynika z Rozporządzenia Rady nr 1083/ 2006r z dnia 11 lipca 2006r. Cel główny Narodowej Strategii Spójności to tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej poprzez wspieranie wiedzy, przedsiębiorczości oraz inspirowanie działań służących zwiększaniu się zatrudnienia i poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Do realizacji celu głównego NSRO przyczyniać się ma 6 celów szczegółowych:

1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa,
2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,
3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski,
4. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług,
5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski – dokument został przygotowany przez Zespół Zadaniowy ds. Reintegracji Społecznej, któremu przewodniczył ówczesny Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Jerzy Hausner. Zespół został powołany 14 kwietnia 2003r. przez Prezesa Rady Ministrów, a dokument został przyjęty w czerwcu 2004 roku.

W ramach Strategii Integracji Społecznej zostały opracowane priorytety działań:

1. Wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym.
2. Poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim.
3. Upowszechnianie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy.
4. Rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci.
5. Radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego.
6. Ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych.
7. Ograniczenie bezrobocia długookresowego.
8. Zmniejszenie bezrobocia wśród młodzieży.
9. Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych.
10. Zwiększenie uczestnictwa w aktywnej polityce rynku pracy.
11. Upowszechnianie kształcenia ustawicznego.
13. Powszechne ubezpieczenie zdrowotne.
14. Kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego.
15. Wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością.
16. Dostęp do pracowników socjalnych.
17. Rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej.
18. Zaangażowanie obywateli w działalność społeczną.
19. Realizacja NSIS przez samorządy terytorialne.
20. Dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU

Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015 (SRK) jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym cele i priorytety w obszarze rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić.

Głównym celem Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców polski: poszczególnych obywateli i rodzin. Cel główny, a także problemy społeczno – gospodarcze wynikające z zapóźnień rozwojowych, niedoinwestowania polskiej gospodarki oraz uwarunkowań zewnętrznych, wskazują na priorytety. Określają one najważniejsze

obszary działań, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie głównego celu SRK. Priorytetami tymi są:

- a) Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.
- b) Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej.
- c) Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości.
- d) Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.
- e) Rozwój obszarów wiejskich.
- f) Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Dokument Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego został przyjęty uchwałą Nr XIV/225/2000 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 2000 roku, a jego aktualizacja została przyjęta przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego 26 października 2006 roku uchwałą Nr XLII/508/06. Strategia stanowiąc całościową koncepcję rozwoju województwa w kilkunastoletnim horyzoncie czasowym do roku 2015 wskazała cele oraz zidentyfikowała programy wojewódzkie, poprzez które będzie realizowana. Nadrzędną funkcją strategii rozwoju regionu – misją strategii – jest wspomagający ciąg działań na rzecz wielostronnej poprawy warunków życia ludności na jego obszarze. Poprawa warunków życia obejmuje takie aspekty jak:

- warunki wzrostu zamożności poprzez pracę zarobkową i pomnażanie kapitału,
- warunki funkcjonalne życia w gospodarstwie domowym i w jego otoczeniu, w tym poprawa standardów mieszkaniowych;
- poczucie satysfakcji i realizacji wielostronnie rozumianej kariery,
- bezpieczeństwo ekologiczne, sanitarne i społeczne (ochrona przed skutkami patologii społecznej),
- dostępność do informacji i wiedzy, w tym wykształcenia w różnych dziedzinach,
- możliwość nawiązywania kontaktów społecznych w różnych płaszczyznach życia i w różnym wymiarze odległości,
- możliwość rozwoju działalności gospodarczej.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MASŁÓW

W dniu 30 czerwca 2008r. uchwałą nr XXI/161/08 Rada Gminy Masłów przyjęła **„Strategię Rozwoju Gminy Masłów na lata 2008 – 2020”**.

Celem Strategii jest wytyczenie długofalowych kierunków rozwoju Gminy Masłów. Wraz z załączonymi dokumentami: Planem Operacyjno – Zadaniowym i Wieloletnim Planem Finansowym/Inwestycyjnym opracowanie stanowi istotne narzędzie ułatwiające formułowanie celów i wybór sposobu ich realizacji. Umożliwia to społeczności lokalnej aktywne włączenie się w podejmowane zadania. Oczekiwanym efektem staje się wówczas realizowanie działań przez społeczności lokalne na rzecz tych społeczności.

Opracowania strategii dokonano na podstawie diagnozy aktualnego stanu gminy, głównie w oparciu o już posiadaną dokumentację w poszczególnych obszarach działalności.

Strategia stanowi scenariusz przyszłości do którego dążą władze gminy oraz społeczność lokalna. Określa sposoby i formy działania, których celem jest transformacja sytuacji obecnej w sytuację projektowaną. Opracowany dokument, w oparciu o dokonaną diagnozę, określa perspektywiczną wizję i misję gminy oraz cele główne i szczegółowe z uwzględnieniem ważniejszych zadań do realizacji.

Uzupełniającym elementem strategii odnoszącym się do części diagnostycznej jest Program Operacyjno – Zadaniowy, uwzględniający sposób i harmonogram realizacji ważniejszych pod względem strategicznym zadań oraz Wieloletni Plan Finansowy i Inwestycyjny, analizujący możliwość zrealizowania zadań pod względem finansowym.

III. Diagnoza stanu Gminy

1. Charakterystyka Gminy Masłów

Po raz pierwszy nazwa Masłów pojawia się w 1573 roku. Pochodzi ona od staropolskiej nazwy osobowej – Masło. Po przejściu dóbr biskupów krakowskich na własność skarbu Królestwa za czasów Dyrekcji Głównej Górniczej w Kielcach po roku 1816, Masłów należał do tzw. dóbr górniczych. W roku 1827 liczył około 800 mieszkańców. Przepuszczalnie w XVII w. istniała tu kaplica a przy niej cmentarz grzebalny. Dowodem tego może być tablica nagrobna zmarłej w 1653 roku Katarzyny Jurkiewiczówny zlokalizowana przy dzisiejszym kościele. Według podań księdza W. Sierakowskiego, od 1835 roku w omawianej kaplicy odprawiane były nabożeństwa niedzielne i świąteczne. W 1876 roku kaplica została generalnie przebudowana według projektu Franciszka Kowalskiego przez miejscowych włościan starających się o stworzenie samodzielnej parafii. Około 1890 r. kaplica stała się filialnym kościołkiem parafii św. Wojciecha w Kielcach. Na mocy dekretu biskupa Augustyna Łosińskiego ogłoszonego w 1918 roku, w Masłowie erygowano Parafię pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego. W latach 1927 – 1937 wybudowano obecny kościół.

Gmina Masłów została utworzona uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach 8 grudnia 1972 roku, z siedzibą Gminnej Rady Narodowej w Masłowie. W skład nowo utworzonej gminy weszły obszary sołectw: Barcza, Brzezinki, Ciekoty, Dąbrowa, Wiśniówka, Masłów Drugi, Masłów Pierwszy, Mąchocice Kapitulne, Mąchocice Scholasteria i Wola Kopcowa (Dziennik Urzędowy 1972).

Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego, wydany pod koniec XIX wieku, zamieszcza następujące, krótkie opisy niektórych miejscowości na terenie gminy:

Masłów – wieś, powiat kielecki, gmina Dąbrowa, parafia Kielce, leży o milę od Kielc, przy drodze bitej kielecko – radomskiej. Posiada szkołę początkową i urząd gminy. W 1827 r. należała do dóbr rządowych górniczych ekonomii Kielce, miała 47 domów i 819 mieszkańców.

Mąchocice – Mąkocice wieś, powiat kielecki, gmina Górno, parafia Leszczyny. Leży na południowym stoku Łysogór, nad rzeczką, która od wsi bierze nazwę Mąchockiej albo Mąkąckiej. Stanowiła własność biskupów krakowskich (Dług. I,456) a następnie należała do ekonomii kieleckiej dóbr rządowych. Było tu wójtostwo i osada młynarska.

Wiśniówka – góra w paśmie Łysogór, wznosi się ponad wsią Kajetanów, w powiecie kieleckim, gmina Samsonów.

Domaszowice – Domaszewice, wieś w powiecie kieleckim, gmina Dąbrowa, parafia Kielce. Posiada szkołę wiejską. W 1827 r. było tu 63 domy i 353 mieszkańców. (Ze strony internetowej Domaszowic można się ponadto dowiedzieć, że początkowo wieś ta składała się tylko z jednej ulicy obecnie nazywanej „Starą Wsią”. Swym zasięgiem Domaszowice obejmowały obecną ulicę Domaszowską. Ten obszar nazywany był Domaszowice południowe - Scholasteria. Nieco dalej były Domaszowice Dowikaryjskie. Graniczyły ze wsią Szydłówek (obecną dzielnicą Kielc), wsią Wola Kopcowa, wsią Cedzyna oraz miastem Kielce. W późniejszych latach (około 1930 roku) przez Domaszowice kursowała kolejka wąskotorowa z Kielc, przed między innymi Domaszowice, Cedzynę, Radlin do Daleszyc).

Brzezinki – wieś, nad rzeką Czarną Nidą, powiat kielecki, gmina Dąbrowa, parafia Kielce. Leży na wyniosłości ponad bagnistymi lasami i błotami, ciągnącymi się od północy i wschodu po brzegach Czarnej Nidy. W 1827 r. było tu 41 domów i 269 mieszkańców. Istnieje tu szkoła wiejska.

Ciekoty – Ciekoty, wieś, powiat kielecki, gmina Dąbrowa, parafia Leszczyny. (W opracowaniu „Katalog zabytkowych założeń zielonych w woj. kieleckim: Ciekoty – park podworski” mgr D. Uruska podaje iż w 1827 r. Ciekoty były osadą górniczą rządową, która liczyła 6 domów i 21 mieszkańców, natomiast w 1829 r. istniał tu folwark z ogrodem, dzierzawiony od 1869 r. przez ojca Stefana Żeromskiego).

Dąbrowa – wieś rządowa, powiat kielecki, gmina Dąbrowa, parafia Kielce. Leży w dolinie, wśród południowej odnogi pasma Łysogór w pobliżu Kielc i traktu bitego z Kielc do Radomia. Posiada szkołę wiejską i garbarnię. W 1827 r. było tu 57 domów i 304 mieszkańców.

HERB GMINY MASŁÓW

Herb gminy jest jej znakiem rozpoznawczym. Jego celem jest przekazanie pewnego komunikatu, który w skondensowanej formie zawiera charakterystyczne cechy danego terytorium, dzięki którym w sposób czytelny i prosty jest możliwa identyfikacja. Herb gminy powstał na wzór dawnych herbów terytorialnych i miejskich.

Po roku 1990, kiedy ustawa o samorządzie terytorialnym dała prawo samorządom lokalnym do ustalenia herbu gminy i korzystania z niego jako godła pieczęci, wiele gmin skorzystało z tej możliwości. Również gmina Masłów podjęła starania o pozyskanie herbu, jako symbolu więzi terytorialnej i kulturowej mieszkańców.

Herb gminy Masłów składa się z trzech części. W górnym polu znajduje się duża litera **M**, koloru czarnego na niebieskim tle, symbolizująca nazwę gminy. Do litery tej po obu stronach „przytwierdzone” są białe skrzydła – symbolizujące dumę gminy – Aeroklub Kielecki. Dolna część herbu podzielona jest na dwa pola. Prawe pole przedstawia w sposób symboliczny, (zielone wzniesienie porośnięte drzewami) krajobraz gminy, z którego słynie Masłów. W lewym polu znajduje się natomiast postać kobieca w świętokrzyskim stroju ludowym – czarno – czerwonej zapasce a obok niej stoi maselnica, symbolizująca wyroby maselnicze, z których od wieków słynęła gmina (stąd wywodzi się jej nazwa).

Gmina Masłów to gmina wiejska położona w centralnej części woj. świętokrzyskiego, na terenie powiatu kieleckiego, na południowych stokach Pasma Klonowskiego, graniczy ze stolicą województwa Kielcami i gminami Miedziana Góra, Zagnańsk, Łączna i Górno oraz miastem i gminą Bodzentyn. Piękne krajobrazy Gór Świętokrzyskich oraz dobrze rozwinięta sieć dróg i bliskość miasta czynią gminę szczególnie atrakcyjną.

Atrakcyjne położenie gminy powoduje, że jest ona naturalnym zapleczem rekreacyjnym dla Kielc, ale także dla mieszkańców Warszawy, Łodzi i Śląska. Łącznie gmina posiada 435 miejsc noclegowych. Funkcjonują tu schroniska, pensjonaty i domy wczasowe. Najtańszą ofertę przedstawiają oczywiście gospodarstwa agroturystyczne i schronisko młodzieżowe w Mącholicach Scholasterii. Wypoczynek proponują ośrodki "Przedwiośnie" i "Ameliówka" w Mącholicach Kapitulnych. W gminie istnieją warunki do uprawiania narciarstwa biegowego i zjazdowego, kolarstwa górskiego i sportów lotniczych.

Zieleń łąk i lasów, piękne krajobrazy Gór Świętokrzyskich i liczne możliwości aktywnego spędzenia czasu to niezaprzeczalne atuty gminy Masłów. Nasza okolica to znakomite miejsce dla miłośników wędrówek pieszych i rowerowych. Trasy w Górach Świętokrzyskich zachęcają do turystyki rodzinnej. Drogi są łatwe, dostępne dla dzieci.

Również zimą mamy wiele do zaoferowania. Nieopodal znajdują się trzy wyciągi narciarskie: na Radostowej i w Krajinie – wszystkie stoki są sztucznie naśnieżane.

Mieszkańcy gminy są gościnni i otwarci na potrzeby turystów, którzy czują się tu u siebie.

W naszej gminie nie ma przemysłu, powietrze jest wolne od zanieczyszczeń. To ważne dla tych, którzy chcą spędzić udany urlop w spokojnej, rodzinnej atmosferze. Oferujemy turystom i wczasowiczom szereg atrakcji. Wyborne wieczory z grillem lub wiejskim jedzeniem, łowienie ryb, przejażdżki konne i zdrową żywność - prawdziwe wiejskie mleko i sery. Masłowianie kultywują tradycje i zwyczaje ludowe, a przysmaki miejscowej kuchni można dostać nie tylko w gospodarstwach agroturystycznych.

Gmina Masłów to raj dla fanów rowerów i sportów lotniczych. Na terenie gminy znajduje się lotnisko sportowe, a niedaleko pięknie usytuowany akwen w Cedzynie. Słoneczne łąki są znakomitym miejscem do opalania czy przejażdżek konnych.

2. Demografia

Według danych na dzień 31 grudnia 2007 roku gminę Masłów zamieszkiwało 9.892 osoby, w tym 4912 kobiet i 4980 mężczyzn.

Liczbę mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych gminy (dane demograficzne na dzień 31.12.2007 r.)

Miejscowość	Rok 2007		
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Barcza	162	167	329
Brzezinki	263	294	557
Ciekoty	198	211	409
Dąbrowa + Dąbrowa Osiedle	538	528	1066
Dolina Marczakowa	189	178	367
Domaszowice	505	528	1033
Masłów Drugi	471	490	961
Masłów Pierwszy	848	803	1651
Mąhocice Kapitulne	676	695	1371
Mąhocice Scholasteria	232	222	454
Wiśniówka	257	266	523
Wola Kopcowa	573	598	1171

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Masłowie.

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych gminy w latach 2005-2007

Miejscowość	2005	2006	2007
Barcza	319	325	329
Brzezinki	543	550	557
Ciekoty	401	405	411
Dąbrowa + Dąbrowa Osiedle	1044	1055	1064
Dolina Marczakowa	358	364	367
Domaszowice	1009	1018	1033
Masłów Drugi	947	952	962
Masłów Pierwszy	1608	1626	1650
Mąchocice Kapitulne	1341	1359	1357
Mąchocice Scholasteria	438	444	450
Wiśniówka	515	519	522
Wola Kopcowa	1147	1159	1175
RAZEM	9 670	9 776	9 891

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Masławie.

Analiza powyższej tabeli wskazuje na wzrost liczby mieszkańców gminy na przestrzeni trzech lat. W porównaniu do roku 2005 liczba mieszkańców w roku 2007 wzrosła o 221 osób. Największy wzrost liczby mieszkańców nastąpił w miejscowości Masłów Pierwszy o liczbę 42 osób. Natomiast spadku liczby mieszkańców nie odnotowano w żadnej miejscowości.

Tabela nr 3. Ruch naturalny i migracyjny na terenie gminy Masłów w latach 2005 – 2007 r.

Miejscowość	Liczba urodzeń			Liczba zgonów			różnica			Liczba zameldowań			Liczba wymeldowań			różnica		
	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	5	6	7	5	6	7	5	6	7	5	6	7	5	6	7	5	6	7
Barcza	5	6	4	3	1	4	2	5	0	6	23	18	5	1	6	1	22	12
Brzezinki	2	7	7	5	6	5	-3	1	2	15	19	36	3	0	7	12	19	29
Ciekoty	7	4	4	3	4	2	4	0	2	21	24	26	4	3	4	17	21	22
Dąbrowa + Dąbrowa Osiedle	9	11	9	3	13	5	6	-2	4	45	26	55	11	12	15	34	14	40
Dolina Marczakowa	3	6	3	1	1	4	2	5	0	6	25	14	3	8	5	3	17	9
Domaszowice	3	9	15	8	7	8	-5	2	7	34	42	49	22	19	27	12	23	22
Masłów Drugi	9	5	10	6	6	8	3	-1	2	3	10	41	7	6	18	-4	4	23
Masłów Pierwszy	21	18	24	12	14	8	9	5	16	4	15	89	14	33	14	-10	-18	75
Mąhocice Kapitulne	16	18	12	8	13	12	8	5	0	44	56	57	7	13	14	37	43	43
Mąhocice Scholasteria	4	6	6	3	5	5	1	1	1	10	33	15	1	0	21	9	33	-6
Wiśniówka	4	4	3	7	8	6	-3	-4	-3	22	8	10	10	19	18	12	-11	-8
Wola Kopcowa	20	12	16	5	8	11	15	4	5	73	49	68	14	9	24	59	40	44
Razem	103	106	113	64	85	78	39	21	35	283	330	478	101	119	187	182	243	305

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Masławie

Zmiany liczby mieszkańców są uwarunkowane dwoma czynnikami:

- Przyrostem naturalnym (różnica między urodzeniami a zgonami);
- Saldem migracji (różnica między napływem a odpływem ludności).

Przyrost naturalny w analizowanym obszarze jest dodatni, na koniec 2005 roku wynosił (+39), w roku 2006 wyniósł (+21), natomiast w 2007 roku wyniósł (+35).

Jak wynika z przedstawionych danych gmina charakteryzuje się dodatnim saldem migracji (różnica między napływem a odpływem ludności) wynoszącym na koniec 2007 roku (+305).

Tabela nr 4. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Masłów w 2007 r.

Grupa wiekowa	Kobiety			Mężczyźni			Razem		
	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007
0-2	148	153	161	197	190	191	345	343	352
3	52	52	52	57	68	60	109	120	112
4-5	125	112	104	137	120	125	262	232	229
6	66	65	60	49	74	63	115	139	123
7	76	66	65	76	49	74	152	115	139
8-12	344	337	310	373	361	338	717	698	648
13-15	244	241	232	274	264	237	518	505	469
16-17	160	161	170	184	181	182	344	342	352
18	83	76	84	92	94	90	175	170	174
Wiek produkcyjny (od 19 do 60 lat)	2847	2899	2943	3023	3089	3154	5870	5988	6097
Wiek poprodukcyjny (powyżej 60 lat)	666	697	729	424	451	480	1090	1148	1209

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Masłowie.

Jak wynika z powyższej tabeli struktura wiekowa mieszkańców gminy przedstawia się niekorzystnie, co potwierdza tezę o starzeniu się społeczeństwa. Znaczna część społeczeństwa zbliża się do granicy wieku poprodukcyjnego. Nie jest zastępowana w wystarczającym stopniu przez osoby młode w wieku przedprodukcyjnym.

Do zjawisk, które wpływają na kształtowanie się sytuacji społeczno-ekonomicznej, należy wzrost przeciętnej długości życia mieszkańców gminy Masłów.

Tabela nr 5. Zgony w latach 2005-2007 mieszkańców gminy Masłów.

Rok	Liczba zgonów
2005	64
2006	85
2007	78

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Masłowie.

Tabela nr 6. Zgony mieszkańców gminy Masłów w 2007 roku.

Rok	Liczba zgonów w poszczególnych grupach wiekowych									Ogółem
2007	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	Powyżej	78
	lat	lat	lat	lat	lat	lat	lat	lat	80 lat	
	1	1	0	2	7	11	10	23	23	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC w Masławie.

Jak wynika z powyższych tabel liczba zgonów na terenie gminy Masłów ma tendencję wzrostową. W 2007 roku odnotowano 78 zgonów, z czego 46 to zgony osób powyżej 71 lat. Odnotowano również 10 zgonów osób w wieku 61 – 70 lat, 11 zgonów osób w wieku 51 – 60 lat oraz 7 zgonów z przedziału wiekowego 41 – 50 lat. W przedziale wiekowym od 0 do 40 lat odnotowano 4 zgony.

3. Mieszkalnictwo

System zaopatrzenia w wodę

Znaczna część obszaru gminy jest zwodociągowana. Istniejący na obszarze gminy system wodociągowy oparty jest o własne ujęcia wód podziemnych tj. Ciekoty, Wola Kopcowa, Mąchocice Kapitulne oraz o wodociągi Kajetanów i Kielce. Zbiorczym systemem wodociągowym objęte jest 50,4% sołectw. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła 63,2 km. Podłączono do niej 1100 gospodarstw. Sieć wodociągowa gminna wykonana jest

z rur z tworzyw sztucznych, tj. PCV, PE. Istniejąca sieć pokrywa lokalne potrzeby w zakresie zaopatrzenia mieszkańców w wodę dobrej jakości.

System odprowadzania ścieków sanitarnych

Sieć kanalizacyjna jest uboższa. Znacznie wolniej w gminie rozwiązywany był problem gospodarki ściekowej.

Między długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej istnieje znaczna dysproporcja, co w warunkach gminy stwarza duże zagrożenie dla czystości wód, o czym świadczy między innymi klasa czystości rzeki Lubrzanki.

Na 50 km sieci wodociągowej w gminie przypada 1,8 km sieci kanalizacyjnej – (średnia wojewódzka 50 km sieci wód./5,4 km sieci kan.).

Dysproporcja ta jest w istocie większa, gdyż po stronie zaopatrzenia w wodę uwzględnić należy dodatkowo znaczną liczbę gospodarstw posiadających studnie przydomowe. Łącznie sieć kanalizacyjna liczy 9,3 km. Planowana jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

System gazowniczy

Przez obszar gminy Masłów tranzytem przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 250 relacji Parszów – Kielce, którego operatorem jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Tarnowie. Sieć gazociągowa występuje tylko w Wiśniówce. Poza tą miejscowością gmina Masłów nie jest zaopatrywana w gaz z sieci przewodowej. Mieszkańcy korzystają z gazu płynnego propan – butan. Większość gospodarstw do ogrzewania stosuje instalacje centralnego ogrzewania z własnych kotłowni na paliwa stałe.

Tabela nr 7 Infrastruktura techniczna Gminy Masłów wg. stanu Wodociągów Kieleckich na rok 2007

Miejscowość	Sieć wodociągowa (w km)	Sieć kanalizacyjna (w km)	Sieć gazowa (w km)
Barcza	-	-	
Brzezinki	-	-	
Ciekoty	1,8	-	
Dąbrowa	8,8	4,1	
Dolina Marczakowa	4,9	-	
Domaszowice	7,8	4,2	
Masłów Drugi	8,3	-	
Masłów Pierwszy	12,2	1	
Mąhocice Kapitulne	14,5	-	
Mąhocice Scholasteria	5	-	
Wiśniówka	0,6	-	istniejący gazociąg
Wola Kopcowa	16,4	-	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Referatu Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej w Masłowie.

Telekomunikacja

Gmina jest stelefonizowana w 60%. W oparciu o istniejące centrale telefoniczne i sieć teletechniczną wszystkie miejscowości na terenie gminy mają możliwość korzystania z łączności telefonicznej.

Cały teren gminy znajduje się w zasięgu obsługi operatorów telefonii komórkowej posiadających stacje bazowe z urządzeniami nadawczo – odbiorczymi w Wiśniówce (na terenie kopalni) oraz Ameliówce. Dodatkowo na obszarze gminy w miejscowości Barcza znajduje się maszt telefonii radiowej TP S.A.

Decydującym czynnikiem warunkującym korzystne warunki propagacji fal radiowych jest ukształtowanie terenu oraz jego pokrycie zwłaszcza przez kompleksy leśne. Tereny położone w dolinach, oddzielone od radiowych stacji bazowych wzniesieniami, zwłaszcza zalesionymi, charakteryzują się znacznie gorszym dostępem do sieci telefonii komórkowej.

W sieciach telefonii komórkowej i innych sieciach radiowych anteny nadawcze są źródłami pola elektromagnetycznego. Zasięg szkodliwego oddziaływania anten nadawczych jest rzędu kilku – do kilkudziesięciu metrów, zależnie od mocy nadajnika i charakterystyki energetycznej anteny. Ze względów technicznych, ale także z uwagi na wymogi ochrony środowiska, obszary w których przekroczone są dopuszczalne poziomy natężenia pola elektromagnetycznego z reguły są niedostępne dla ludzi na wysokości zawieszenia anten.

Dla potrzeb planowania rozwoju na obszarze objętym studium można mimo to przyjąć założenie, że będą istniały możliwości obsługi przyszłych odbiorców usług telekomunikacyjnych oraz, że rozwój infrastruktury telekomunikacji będzie dostosowany do dynamiki pozostałych procesów inwestycyjnych. Jak wykazuje praktyka ostatnich lat operatorzy telekomunikacyjni działają szybko, zwłaszcza na terenach o rosnącym zainwestowaniu.

Ciepłownictwo

Na obszarze gminy Masłów nie występują zorganizowane systemy ciepłownicze. W siedliskach zagrodowych i zabudowie mieszkaniowej dominuje ogrzewanie piecowe. Część budynków mieszkalnych posiada instalacje centralnego ogrzewania zasilane z własnych kotłowni opalanych paliwem i coraz częściej gazem. Większe źródła ciepła istnieją w budynkach użyteczności publicznej.

Biorąc pod uwagę stan zainwestowania gminy i brak zespołów zabudowy wymagających dostaw większej ilości ciepła do celów grzewczych i przygotowania ciepłej

wody użytkowej, nie zachodzi potrzeba tworzenia na tym terenie zorganizowanych systemów ciepłowniczych.

Gospodarka odpadami

Gmina Masłów nie posiada własnego, gminnego składowiska odpadów. Odpady komunalne z terenu gminy przewozi się na składowisku odpadów w Promniku, gm. Strawczyn. Zbieraniem i transportem odpadów z terenu gminy zajmują się firmy posiadające stosowne zezwolenia. Szacunkowa ilość wytworzonych w 2003 r. odpadów w gminie Masłów wyniosła 1 273 Mg, tj. 135 kg/mieszkańca/rok.

Zbiórka odpadów mieszanych jest podstawowym systemem zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy. Wszystkie sołectwa w obrębie gminy są objęte zorganizowaną zbiórką odpadów. Nie dotyczy to wszystkich gospodarstw domowych — liczebnie jest to około 60% gospodarstw. Selektywna zbiórka odpadów na terenie gminy jest sukcesywnie wprowadzana. Segregacja dotyczy tylko odpadów z plastiku i szkła.

Organizacją wywozu powstających osadów ściekowych z oczyszczalni ścieków zajmują się Wodociągi Kieleckie, które prowadzą obsługę wodno – kanalizacyjną gminy. Niewielka ilość osadów ściekowych, powstająca w istniejących oczyszczalniach przydomowych, jest zagospodarowywana we własnym zakresie.

Na terenie gminy Masłów znajduje się instalacja do odzysku odpadów żelaza i stali o mocy przerobowej 76 mg/rok. Gmina Masłów posiada wyjątkowe walory przyrodniczo – krajobrazowe, dlatego na jej terenie nie ma możliwości do lokalizacji składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych.

Dużym problemem, jaki występuje w zakresie gospodarki odpadami, jest zjawisko powstawania różnej wielkości nielegalnych wysypisk w miejscach przypadkowych. Jedną z głównych przyczyn ich powstawania jest nieszczelny system zbiórki odpadów komunalnych. Na dzień dzisiejszy brak jest szczegółowej informacji o lokalizacji „dzikich wysypisk”. Najczęściej występują one jednak na terenach leśnych i w dolinach rzek.

Podstawową bazę mieszkaniową w gminie stanowią budynki prywatne.

4. Infrastruktura społeczna

4.1. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie działa na podstawie:

- uchwały Nr IX/39/90 Gminnej Rady Narodowej w Masłowie z dnia 20 marca 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie”,
- Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nadanego uchwałą Nr XXI/163/2004 Rady Gminy Masłów z dnia 27 maja 2004r. z późn. zm.
- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2008r. nr 115, poz. 728),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz.2255 z późn. zm.)
- ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r.,Nr 142, poz.1591 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 8 marca 1990r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U. z 2001r. Nr.142, poz.1593 z późn. zm.),
- ustawy z 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 1994r., Nr 121, poz. 591 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2003r. Nr 96, poz. 873 z późn.zm.),
- innych właściwych aktów prawnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie jest jednostką organizacyjną gminy Masłów. Ośrodek realizuje zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej dotyczące pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych, a także zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej. Teren Gminy Masłów jest obszarem działania Ośrodka.

Ośrodek jest jednostką budżetową finansowaną z budżetu Gminy oraz dotacji celowych na realizację zadań zleconych. Podstawą gospodarki finansowej Ośrodka stanowi roczny plan finansowy.

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne

uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem Ośrodka jest pomoc, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Ośrodek określa kierunki działania i zadania w zakresie pomocy społecznej na swoim terenie, realizuje zadania zlecone przez Wojewodę, zadania własne gminy i zadania własne o charakterze obowiązkowym.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków pieniężnych, udzielanie pomocy rzeczowej, pracy socjalnej, schronienia, posiłku, ubrania osobom tego pozbawionym, świadczenie usług opiekuńczych w domach, pokrywanie wydatków na świadczenia zdrowotne, sprawienie pogrzebu, opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne, udzielanie pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie współpracuje z wieloma instytucjami, organizacjami społecznymi. Są to Szkoły Podstawowe i Gimnazjalne funkcjonujące na terenie i poza terenem Gminy Masłów, ościenne gminy, posterunek Policji w Masłowie, Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach, Sąd Rejonowy w Kielcach, kuratorzy, Ośrodki Zdrowia. W wykonywaniu zadań Ośrodek współdziała również z Wojewodą, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, samorządem terytorialnym i jego organami wykonawczymi, sołtysami i radami sołectkimi, oraz wieloma innymi organizacjami i instytucjami m.in. PFRON, CARITAS, PCK, placówki wychowawcze.

Klienci pomocy społecznej to przede wszystkim osoby o niskich dochodach, bezrobotni, niepełnosprawni, osoby niezaradne życiowo, osoby z problemem alkoholowym, osoby opuszczające zakład karny, przewlekle chorzy, osoby samotne i bezradne w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Dominującą grupę świadczeniobiorców stanowią osoby bezrobotne, z problemem alkoholowym, niepełnosprawne i przewlekle chore.

W zakresie pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym, które wymagają pomocy osób drugich a są jej pozbawione, ośrodek zapewnia pomoc w postaci usług opiekuńczych w domu a także pomaga w skompletowaniu dokumentacji w celu umieszczenia osoby w Zakładzie Opiekuńczo – Lecznicznym lub w Ośrodku Wsparcia.

Osobom starszym, wymagającym całodobowej opieki, Ośrodek organizuje pomoc instytucjonalną kierując ich do Domów Pomocy Społecznej na terenie powiatu lub województwa, ponieważ na terenie gminy Masłów nie funkcjonują Domy Pomocy Społecznej.

Osoby z problemem alkoholowym uzyskują pomoc w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Masłowie oraz Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Powody przyznania pomocy społecznej wynikające z problemów występujących na terenie Gminy Masłów.

Codziennemu życiu mieszkańców gminy towarzyszą liczne problemy, które swoim zasięgiem obejmują coraz większą grupę ludzi i coraz młodsze pokolenie.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej z, przysługuje osobom i rodzinom z powodu przyczyn, do których należą (trudna sytuacja życiowa): ubóstwo, sieroctwo bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe, klęska żywiołowa lub ekologiczna. Powody przyznawania pomocy przedstawia tabela Nr 8.

Tabela nr 8. Powody trudnej sytuacji życiowej.

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin					
	Rok 2005	% w stosunku do ogólnej liczby korzystających z pomocy**	Rok 2006	% w stosunku do ogólnej liczby korzystających z pomocy**	Rok 2007	% w stosunku do ogólnej liczby korzystających z pomocy**
Ubóstwo	262	70,61 %	284	74,54 %	260	70,08 %
Bezrobocie	257	69,00 %	241	63,25 %	210	56,60 %
Niepełnosprawność	79	21,29 %	103	27,03 %	116	31,26 %
Długotrwała lub ciężka choroba	148	39,89 %	182	47,77 %	187	50,40 %

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym: - rodziny niepełne - rodziny wielodzietne	146	39,35 %	168	44,09 %	142	38,27 %
Alkoholizm	23	6,19 %	36	9,45 %	34	9,16 %
Narkomania	0	0,00 %	0	0 %	1	0,27 %
Trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	3	0,80 %	2	0,52 %	5	1,35 %
Kłęska żywiołowa lub zdarzenie losowe	2	0,53 %	2	0,52 %	34	9,16 %
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej*	371		381		371	

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdań GOPS w Masłowie za lata 2005-2007

* jest to rzeczywista liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej

** korzystający z pomocy społecznej mogą być objęci różnymi dysfunkcjami, dlatego też suma nie równa się 100%

Podane powyżej dane dotyczące przyczyn udzielania pomocy społecznej osobom i rodzinom przez GOPS w Masłowie w 2007 r. wyraźnie wskazują, iż najczęstszym powodem uzyskania pomocy oprócz ubóstwa jest bezrobocie wynoszące 56,60 %. W dalszej kolejności można wymienić: długotrwała lub ciężka choroba – 50,40 %, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa – 38,27, niepełnosprawność – 31,26 %. Najniższy odsetek stanowiły: trudności w przystosowaniu po puszczeniu zakładu karnego oraz zdarzenie losowe lub klęska żywiołowa – 1,35 % oraz narkomania – 0,27 %

W wielu przypadkach u korzystających z pomocy osób i rodzin występuje równocześnie kilka dysfunkcji.

Z danych posiadanych przez GOPS wynika, że w 2007 roku ubóstwo i bezrobocie były głównymi czynnikami decydującymi o zasadności przyznania pomocy społecznej (podstawa prawna - art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej).

Świadczenia z pomocy społecznej otrzymują rodziny spełniające dwa kryteria tj. *kryterium dochodowe*, które nie może przekraczać kwoty **351,00 zł.** na osobę w rodzinie oraz *kryterium trudnej sytuacji życiowej*- przyczyny trudnej sytuacji życiowej bez ubóstwa, które zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej podlega wyłączeniu.

Określona w ustawie pomoc jest realizowana w następujących formach: pomoc pieniężna, pomoc rzeczowa oraz usługi. Ze względu na źródło finansowania pomoc pieniężna jest przyznawana w ramach zadań własnych gminy oraz zadań zleconych.

Szczegółowy rozkład form pomocy, liczbę osób, rodzin, liczbę świadczeń oraz kwotę świadczeń przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 9. Formy udzielonej pomocy w 2007 r.

Forma pomocy	<i>Liczba osób</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
Zadania własne					
Zasiłki okresowe	66	305	80 533	65	272
W tym z powodu: bezrobocia	52	240	64 588	51	229
Schronienie	1	43	602	1	1
Posiłek	418	56 287	133 738	211	1 026
Usługi opiekuńcze	5	2 413	20 831	5	12
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0	0	0
Sprawienie pogrzebu	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe i w naturze	252	x	145 828	245	928
W tym specjalne zasiłki celowe	16	17	2 610	16	37
Interwencja kryzysowa	x	x	x	x	x
Praca socjalna	x	x	x	431	1 719
Zadania zlecone					
Zasiłki stałe	34	311	83 321	34	77

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdania MPiPS za 2007r.

Tabela nr 10. Rzeczywista liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2005-2007

Wyszczególnienie	Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach

Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych(bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	2005	1 147	371	1 525
	2006	814	381	1 481
	2007	726	371	1 467
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2005	27	26	68
	2006	205	28	76
	2007	64	64	183
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2005	1 139	364	1 509
	2006	802	372	1 446
	2007	717	366	1 453
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	2005	x	410	1 627
	2006	x	402	1 567
	2007	x	431	1 719
W tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	2005	x	39	151
	2006	x	21	86
	2007	x	60	252

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdań MPiPS za lata 2005-2007r.

Rodziny dominujące pod względem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

W 2007 r. Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie objął pomocą 371 rodzin z terenu gminy. Dominującymi problemami społecznymi występującymi pośród mieszkańców gminy są:

- problemy materialne rodzin i osób, tj. brak środków na utrzymanie lub uzyskiwanie dochodów zaspokajających minimum bytowe, wynikające m.in. z braku możliwości zarobkowania oraz uzależnienie od pomocy społecznej;
- uzależnienia – zachwianie systemu wartości rodzinnych i moralnych, rozpad życia rodzinnego, błędy wychowawcze, negatywny wpływ środowiska;
- rodziny wielodzietne - niezaradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych oraz trudna sytuacja materialna i zawodowa rodziców powoduje niedostateczne zaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka;
- rodziny niepełne – wzrastająca liczba rozwodów, separacji, związki nieformalne, powodują, że samotny rodzic nie jest w stanie zaspokoić niezbędnych potrzeb rodziny;
- niepełnosprawność oraz długotrwała choroba – pogarszający się stan zdrowia społeczeństwa powoduje pogorszenie się sytuacji materialnej rodzin, trudności związane z zakupem leków i leczeniem, a także w zapewnieniu opieki i pielęgnacji.

Tabela nr 11. Typy rodzin objętych pomocą w latach 2005 – 2007

Wyszczególnienie	Liczba rodzin ogółem		
	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007
Rodziny ogółem	371	381	371

o liczbie osób: 1	46	50	47
2	25	38	27
3	55	53	67
4	88	95	83
5	78	75	84
6 i więcej	79	70	63
Rodziny z dziećmi ogółem	286	282	271
o liczbie dzieci: 1	72	71	71
2	102	107	107
3	72	64	61
4	29	28	23
5	4	7	5
6 i więcej	7	5	4
Rodziny niepełne ogółem	50	54	54
o liczbie dzieci : 1	17	19	13
2	17	17	27
3	8	7	3
4 i więcej	8	11	11
Rodziny emerytów i rencistów	64	70	75
o liczbie osób: 1	11	14	16
2	9	14	14
3	13	12	13
4 i więcej	31	30	32

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdań MPiPS za lata 2005-2007r.

Największą grupę objętych pomocą stanowią rodziny z dziećmi. W 2005 r. było ich 286, w 2006 r. – 282 rodziny, natomiast w 2007 r. – 271 wszystkich rodzin objętych pomocą.

Rodziny niepełne:

- 2005 r. – 50 rodzin
- 2006 r. – 54 rodziny
- 2007 r. – 54 rodziny

Rodziny emerytów i rencistów:

- 2005r. – 64 rodziny
- 2006 r. – 70 rodzin
- 2007 r. – 75 rodzin

Ubóstwo

Problem ubóstwa i przedstawienie tego zjawiska wydaje się szczególnie trudne, ponieważ w ustawie o pomocy społecznej nie uregulowano jednoznacznie na jakiej podstawie

określić to zjawisko w rodzinie. Stanowiska w tej sprawie są rozbieżne z uwagi na subiektywne odczucia dotyczące tego problemu przez klientów pomocy społecznej oraz pracowników socjalnych. Nie zawsze nie przekroczenie kryterium dochodowego rodziny wskazuje na jej ubóstwo. Jednak ze statystycznego punktu widzenia rozwiązanie takie wydaje się być najwłaściwsze, ponieważ określałoby ilość rodzin, których dochody nie przekraczają pewnego progu dochodowego określonego ustawą i jednoznacznie typowałoby do korzystania z pomocy społecznej (wyjątkiem byłyby rodziny korzystające ze specjalnych form udzielania pomocy społecznej). Drugim rozwiązaniem może być kwalifikowanie zjawiska ubóstwa

w rodzinach przez pracownika socjalnego co było by najwłaściwszym sposobem określania go dla celów pomocy społecznej. Należy przy tym zauważyć, że pewne rodziny, będąc według pracownika socjalnego w stanie ubóstwa, nie są w stanie takiego faktu potwierdzić, gdyż ich zdaniem radzą sobie i jest im dobrze. Równocześnie występują i takie rodziny, które nie wykazując własnych dochodów potwierdzają własny stan ubóstwa, w którym tak naprawdę się nie znajdują.

Ubóstwo jest traktowane jako jedna z głównych przyczyn ubiegania się przez osoby i rodziny do udzielania pomocy społecznej. Wśród przyczyn wywołujących to zjawisko wymienić trzeba bezrobocie pełne lub częściowe, nieadekwatność wysokości płac w stosunku do wykonywanej pracy, szybkość zmian następujących w strukturze gospodarczej przekraczająca zdolności adaptacyjne pracowników do nowych zawodów, niepełnosprawność, rozpad tradycyjnej rodziny, a także różne formy dyskryminacji na rynku pracy. Szeroka definicja określa ubóstwo jako złożone zjawisko społeczne, powodowane czynnikami społeczno – ekonomicznymi, a zwłaszcza problemem bezrobocia, liczbą rodzin wielodzietnych i niepełnych, wskaźnikiem rodzin żyjących z osobą niepełnosprawną lub długotrwale chorą oraz bezdomnością. Niskie dochody lub brak środków finansowych niezbędnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin warunkują korzystanie z pomocy społecznej.

Tabela nr 12. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2007 r. wg kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej

<i>Dochód na osobę w rodzinie</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinie</i>
0 – 50 zł	19	40
50 – 100 zł	6	20
100 – 150 zł	21	82

150 – 250 zł	89	391
250 – 351 zł	107	446
351 – 477 zł	84	315
Razem	326	1304

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdania MPiPS za 2007r.

Tabela nr 13. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2007 r. wg kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej

Dochody miesięczne rodziny	Rodziny ogółem o liczbie osób										Ogółem rodzin
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 i więcej	
351 zł – 477 zł	27	12	25	28	27	10	1	2	0	0	374
351 zł i poniżej	24	18	45	50	57	36	8	1	1	2	

Źródło: Opracowania własne na podstawie systemu informatycznego POMOST

Tabela nr 14. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej w 2007 r. wg kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej

Dochody miesięczne rodziny	Rodziny z dziećmi o liczbie dzieci							
	1	2	3	4	5	6	7	8
351 zł i poniżej	45	50	57	36	8	1	1	2

Źródło: Opracowania własne na podstawie systemu informatycznego POMOST

Świadczenia rodzinne

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2006r. Nr 139, poz.992 z późn. zm.) wzorem anglosaskim, przekształciła zasiłki (przy zachowaniu tylko nazwy) w świadczenia zaopatrzeniowe pomocy społecznej przysługujące tylko rodzinom o najniższym dochodzie, to jest poniżej wysokości określanej zwykle jako granica ubóstwa i przekazała ich przyznawanie i wypłacanie gminom (ośrodki pomocy społecznej) jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Świadczenia rodzinne są finansowane z dotacji budżetu państwa w formie dotacji dla gminy wraz ze zwiększeniem w wysokości 3% na pokrycie kosztów tej działalności. Świadczenia te przysługują pod warunkiem zamieszkiwania na terytorium Polski co najmniej od roku oraz

przez okres zasiłkowy obywatelom polskim i obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej. Zadania, jakie wykonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie świadczeń rodzinnych, to: przyznawanie i wypłata zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych oraz przyznawanie i wypłata świadczeń opiekuńczych, a także sporządzanie sprawozdań w terminach zgodnych z zaleceniami jednostek nadrzędnych.

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe na podstawie wniosku osoby zainteresowanej. Okres zasiłkowy trwa od 1 września do 31 sierpnia następnego roku kalendarzowego. Katalog świadczeń rodzinnych jest szeroki, a prawo do poszczególnych świadczeń uzależnione jest od spełnienia przez osobę ubiegającą się i jej rodzinę określonych w ustawie warunków. Jest to system bezzwrotnych świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków budżetu państwa, przeznaczonych dla rodzin o niskich dochodach. Istotą systemu jest więc wspieranie niezamożnych rodzin z dziećmi na utrzymaniu w sprawowaniu ich funkcji ekonomicznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 504,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 583,00 zł. W przypadku, gdy dochód rodziny lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka,
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 3) samotnego wychowywania dziecka,
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego,
- 7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- 1) niepełnosprawnemu dziecku,
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje matce lub ojcu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 583,00 zł.

Z tytułu urodzenia żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości 1000 zł na jedno dziecko. Zapomoga przysługuje ojcu lub matce albo opiekunowi prawnemu niezależnie od ich dochodów. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin.

Tabela nr 15. Świadczenia rodzinne wypłacone w latach 2005 – 2007 r.

Lp	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń wydatki w zł			Liczba świadczeń		
		2005 r.	2006 r.	2007 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
1.	Zasiłki rodzinne	605 842	1 004 666	1 198 764	13 225	19 645	19 534
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	838 589	985 511	1 064 586	7 643	10 928	10 315
2.1	urodzenie dziecka	21 000	65 000	67 000	42	65	67

2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	233 914	220621	247 919	587	568	644
2.3	samotnego wychowania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	1 600	4 800	2 787	4	12	7
2.4	samotnego wychowania dziecka	277 955	119 060	104 980	1 599	628	586
2.4.1	w wysokości określonej w art. 11a ust. 3 i 4 ustawy	258 455	82 590	104 980	1 514	469	586
2.4.2	w kwocie zwiększonej na podstawie art. 11a ust. 5 ustawy	19 500	36 470	0	85	159	0
2.5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	42 780	62 980	72 660	646	884	928
2.5.1	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	6 100	5 570	4 740	122	105	79
2.5.2	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	36 680	57 410	67 920	524	779	849
2.6.	rozpoczęcia roku szkolnego	103 770	122 420	127 200	1 153	1 226	1 272
2.7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	92 120	161 940	173 640	2 303	3 664	3 456
2.7.1	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	0	450	1 890	0	5	21
2.7.2	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	92 120	160 610	171 750	2 303	3 359	3 435
2.8	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	65 450	229 570	268 400	1 309	3 881	3 355
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1+ w.2)	1 444 431	1 990 177	2 263 350	20 868	30 573	29 849
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	136 224	265 275	320 382	946	1 800	2 094
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	77 154	85 792	79 142	184	205	190
6.	Świadczenia opiekuńcze (w.4+ w.5)	213 378	351 067	399 524	1 130	2 005	2 284
7.	Razem (w.3 + w.6)	1 657 809	2 341 244	2 662 874	21 998	32 578	32 133
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	0	112 000	105 000	0	112	105

9.	Razem (w.7 + w.8)	1 657 809	2 453 244	2 767 874	21 998	32 690	32 238

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdań rzeczowo - finansowych GOPS w Masłowie za lata 2005 - 2007

4.2. Oświata i wychowanie

Dwie zasadnicze grupy czynności tworzą edukację: nauczanie i uczenie się w zakresie wiedzy i umiejętności, wychowywania (przez kogoś) i wychowywanie się w zakresie zasad.

Najważniejszymi elementami struktury społecznej edukacji są pozycje i role nauczyciela i ucznia. Organizacją wyspecjalizowaną w zakresie edukacji jest szkoła, ale nie znaczy to, że nie ma edukacji poza nią (np. rodzice jako nauczyciele swoich dzieci, prywatne lekcje w domu ucznia). Uzasadniony jest więc podział na edukację szkolną i pozaszkolną.

Szkoły podlegają procesowi specjalizacji, mamy w Polsce m. in. szkoły podstawowe oraz gimnazja, licea i szkoły zawodowe, wyższe szkoły zawodowe, akademie (np. medyczne i ekonomiczne), politechniki i uniwersytety.

System szkolny podzielony jest obecnie na kilka hierarchicznie podporządkowanych poziomów – ukończenie pierwszego jest koniecznym warunkiem wstępu do drugiego, a ukończenie drugiego daje możliwość kontynuowania nauki na trzecim. Przy tym każdy z poziomów może być podzielony na co najmniej dwa etapy mniej lub bardziej organizacyjnie wyodrębnione, np. w Polsce od 1999 r.: podstawowy – nauczanie zintegrowane i nauczanie blokowe oraz gimnazjum, wyższy – licencjat i magisterium. Często występuje również obowiązkowa faza przygotowawcza do pierwszego poziomu oraz możliwość kształcenia po ukończeniu poziomu trzeciego (np. studia podyplomowe, doktoranckie). Inny ważny podział związany jest z typem wiedzy i umiejętności stanowiących treść edukacji – szkolnictwo ogólnokształcące, specjalistyczne i zawodowe. Są również szkoły dla szczególnych zbiorowości, np. szkolnictwo specjalne dla osób niepełnosprawnych.

Ważnym zadaniem szkoły jest wydanie formalnego potwierdzenia zakończenia edukacji (świadectwo, matura, dyplom). Umożliwia ono kontynuację edukacji szkolnej, jest również jednym z wymogów przy przyjmowaniu do pracy, która zwykle jest lepiej opłacana i ma większy prestiż w porównaniu z pracami dostępnymi dla osób bez świadectw szkolnych, lub tych, które ukończyły jedynie szkoły niższego poziomu.

Bazą oświatowo – wychowawczą w gminie stanowią:

- 1) Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Masłowie Pierwszym, w którego skład wchodzi:
 - Szkoła Podstawowa w Masłowie Pierwszym

- Gimnazjum w Masłowie Pierwszym
- 2) Zespół Szkół w Mącholicach Kapitulnych w którego skład wchodzi:
 - Szkoła Podstawowa w Mącholicach Kapitulnych
 - Gimnazjum w Mącholicach Kapitulnych
- 3) Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Mącholicach Scholasterii
- 4) Szkoła Podstawowa w Brzezinkach
- 5) Szkoła Podstawowa w Masłowie Drugim
- 6) Szkoła Podstawowa w Woli Kopcowej

Liczbę uczniów w wymienionych placówkach oświatowych, liczbę oddziałów oraz liczbę zatrudnionych nauczycieli w latach 2005-2007 przedstawia tabela .

Tabela nr 16. Liczba uczniów, klas i nauczycieli w latach 2005-2007.

Nazwa placówki	Rok szkolny 2005/2006			Rok szkolny 2006/2007			Rok szkolny 2007/2008		
	Liczba uczniów	Liczba klas	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Liczba klas	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Liczba klas	Liczba nauczycieli
Zespół Szkół w Masłowie Pierwszym SZKOŁA PODSTAWOWA	228	10	46	213	10	42	214	10	41
Zespół Szkół w Masłowie Pierwszym GIMNAZJUM	255	9	46	242	9	42	225	8	41
Zespół Szkół w Mącholicach Kapitulnych SZKOŁA PODSTAWOWA	134	6	13	128	6	14	122	6	14
Zespół Szkół w Mącholicach Kapitulnych GIMNAZJUM	108	3	12	113	3	12	112	3	14
Szkoła Podstawowa w Mącholicach Scholasterii	96	6	12	112	6	12	108	6	14
Szkoła Podstawowa w Brzezinkach	103	6	12	102	6	12	105	6	12
Szkoła Podstawowa w Masłowie Drugim	41	4	7	35	4	8	41	4	7
Szkoła Podstawowa w Woli Kopcowej	43	4	8	45	4	8	40	4	8

Razem	978	48	156	990	48	150	967	47	151

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zebranych ze szkół.

Naukę w szkołach ponadgimnazjalnych młodzież kontynuuje głównie w Kielcach. Przy Szkole Podstawowej w Mącholicach Scholasterii funkcjonuje hala sportowa, z której obecnie korzystają uczniowie szkół podstawowych, gimnazjum, a także młodzież pozaszkolna.

W Zespołach Szkół oraz Szkołach Podstawowych prowadzone jest dożywianie uczniów. Stołówki, w których przygotowywane są posiłki, znajdują się w:

1. Zespole Szkół w Masłowie Pierwszym: ilość dzieci dożywianych ogółem –238 uczniów w tym 98 refundowanych przez GOPS w Masłowie. Uczniowie Szkoły Podstawowej nieodpłatnie piją mleko w ramach projektu „Mleko dla szkół, mleko dla zdrowia”.
2. Zespole Szkół w Mącholicach Kapitulnych: ilość dzieci dożywianych ogółem –170 uczniów w tym 39 refundowanych przez GOPS w Masłowie.
3. Szkole Podstawowej w Mącholicach Scholasterii: ilość dzieci dożywianych ogółem: 145, w tym finansowane przez GOPS w Masłowie – 34 uczniów, 15 dzieci – koszty pokrywa MGOPS w Bodzentynie, ponoszące odpłatność - 96 dzieci.
4. Szkole Podstawowej w Brzezinkach: ilość dzieci dożywianych ogółem – 93, w tym 36 refundowanych przez GOPS w Masłowie.
5. Szkole Podstawowej w Woli Kopcowej: ilość dzieci dożywianych ogółem – 84, w tym posiłki dla 12 dzieci finansowane są przez GOPS w Masłowie.

Zespół Obsługi Oświaty i Kultury w Masłowie (przekształcony od 01 stycznia 2009r. w Samorządowy Zespół Obsługi Oświaty w Masłowie) organizuje dowóz dzieci i młodzieży:

- 1/ do Zespołu Szkół w Masłowie
- 2/ do Zespołu Szkół w Mącholicach Kapitulnych
- 3/ do Szkoły Podstawowej w Macholicach Scholasterii
- 4/ do Szkoły Podstawowej w Masłowie Drugim
- 5/ do Szkoły Podstawowej w Brzezinkach.

6/ do Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kielcach – dowóz 3 dzieci niepełnosprawnych wraz z opiekunami.

ZOOiK zatrudnia 4 opiekunów dowozu dzieci, na 3 etatach (2 pełne i 2 x 0,5 etatu).

Oprócz dowozu zorganizowanego ZOOiK refunduje koszt zakupu biletów MKK dla dzieci i młodzieży zamieszkałych w Domaszowicach – 67 osobom (35 szkoła podstawowa i 31 gimnazjum + 1 kl. 0°). Sołectwem objętym refundacją kosztów jest również Wiśniówka.

Od czasu likwidacji szkoły podstawowej dzieci mają wyznaczony obwód szkolny w Szkole Podstawowej Nr 27 im. K. K. Baczyńskiego w Kielcach.

Zestawienie liczby dzieci dowożonych oraz objętych refundacją przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 17. Zestawienie liczby dzieci dowożonych w roku szkolnym 2007/2008

<i>Lp</i>	<i>Sołectwo objęte dowozem</i>	<i>Szkoła – miejsce docelowe</i>	<i>Liczba dzieci przewożonych</i>	<i>Klasa</i>
1.	Dolina Marczakowa	Szkoła Podstawowa w Masłowie Drugim	12	0-III
I		Razem:	12	
2.	Dolina Marczakowa	Zespół Szkół w Masłowie	31	0-gim
3.	Masłów Drugi		53	
4.	Barcza		18	I-III gim
5.	Brzezinki Smuga		11	I-III gim
6.	Brzezinki		21	I-III gim
7.	Masłów Pierwszy – Podklonówka		44	0- gim
8.	Masłów Pierwszy		15	
9.	Dąbrowa		3	IVa, IIc, III gim
10.	Wiśniówka		4	VIa, Icg, Icg, 3cg
11.	Wola Kopcowa		43	IVb, VB, Ib, IIa, III b.
II		Razem:	243	
12.	Ciekoty	Zespół Szkół w Mącholicach Kapitulnych	15	Gimnazjum
13.	Mąhocice Scholasteria		24	jw
14.	Mąhocice Kapitulne – Radostowa		8	jw
15.	Wilków		5	jw
16.	Mąhocice Kapitulne - Górne		3	
III		Razem:	55	
17.	Wilków		35	0-VI

18.	Ciekoty		40	jw.
19.	Mąchocice Scholasteria		15	jw
20.	Mąchocice Kapitulne		3	jw
IV		Razem:	93	
21.	Barcza	Szkoła Podstawowa w Brzezinkach	40	I-VI
22.	Masłów Drugi Nademłyn		3	I-VI
V		Razem:	43	
Razem I – V = 446 dzieci				

Liczba dzieci objętych refundacją kosztów – Domaszowice – **67 dzieci**

w tym 31 gimnazjum + 35 szkoła podstawowa + 1 kl. „0”

Według stanu na dzień 31.12.2007r.

Razem 446 + 67 = 513 dzieci

Tabela Nr 18 Koszty wykonania zadania dowozu dzieci w latach 2005-2008

Lp	Rok kalendarzowy	Wykonanie	Liczba dzieci objętych dowozem zorganizowanym i refundacją kosztów dojazdu MZK
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1	2005	120.000,00	505
2	2006	173 269,14	482
3	2007	253 666,04	513
4	2008	267.809,00	436

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ZOOiK Masłów

W kosztach realizacji zadania dowozu dzieci do szkół zostały zabezpieczony limit kilometrów na 60 dodatkowych przewozów uczniów na: baseny, wyjazdy edukacyjne w ramach ścieżek regionalnych, do muzeum, inne.

W placówkach szkolnych prowadzone są zajęcia pozalekcyjne, które ujęte są w projektach organizacyjnych szkół w następującym zakresie:

1) Zespół Szkół w Masłowie Pierwszym:

Szkoła Podstawowa: zajęcia gimnastyki korekcyjnej w wymiarze 9h, zajęcia chóru i zespołu ludowego w wymiarze 3h, zajęcia wyrównawcze w wymiarze 3h, koło matematyczne w wymiarze 5h, koło polonistyczne w wymiarze 5h, ścieżka regionalna w wymiarze 4h, ścieżka czytelnicza w wymiarze 2h.

Gimnazjum: dodatkowy język niemiecki w wymiarze 18h, koło historyczne w wymiarze 2h, koło regionalne w wymiarze 2h, chór szkolny w wymiarze 2h, zespół wyrównawczy z matematyki w wymiarze 2h.

2) Zespół Szkół w Mącholicach Kapitulnych:

Szkoła Podstawowa: koło matematyczne w wymiarze 1h, koło teatralne w wymiarze 1h, zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze w wymiarze 5h, gimnastyki korekcyjno-kompensacyjna w wymiarze 3h, chór szkolny w wymiarze 1h, koło plastyczne w wymiarze 3h.

Gimnazjum: dodatkowy język niemiecki w wymiarze 12h dla 123 uczniów.

3) **Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Mącholicach Scholasterii:** koło matematyczne w wymiarze 3h, koło plastyczne w wymiarze 4h, koło informatyczne w wymiarze 8h, gry i zabawy w wymiarze 3 h, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna w wymiarze 3h, zajęcia języka angielskiego w wymiarze 4h.

4) **Szkoła Podstawowa w Brzezinkach:** koło polonistyczne w wymiarze 1h, koło matematyczne w wymiarze 2h, koło regionalno-historyczne w wymiarze 1h, koło informatyczne w wymiarze 2h, koła plastyczne w wymiarze 1h, koło szkolnego klubu europejskiego w wymiarze 1h, gry i zabawy w wymiarze 2h, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w wymiarze 3h, koło turystyczno-krajoznawcze w wymiarze 1h.

5) **Szkoła Podstawowa w Woli Kopcowej:** gry i zabawy w wymiarze 2h, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w wymiarze 3h, koło przyrodnicze w wymiarze 1h.

6) **Szkoła Podstawowa w Masłowie Drugim:** koło informatyczne w wymiarze 1h, koło recytatorskie w wymiarze 1h, chór szkolny w wymiarze 1h, gry i zabawy 3h.

W szkołach prowadzone są zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy oczekują na zajęcia lekcyjne w następującym wymiarze:

1) Zespół Szkół w Masłowie: 52h, które są realizowane przez dwóch nauczycieli.

2) Zespół Szkół w Mącholicach Kapitulnych: 35h, które są realizowane przez dwóch nauczycieli.

3) Szkoła Podstawowa w Brzezinkach: 11h, które są realizowane przez dwóch nauczycieli.

Ponadto corocznie Gmina Masłów finansuje 190 h zajęć rekreacyjno-sportowych w okresie ferii zimowych. Zajęcia organizowane są w szkołach i placówkach oświatowych dla dzieci i młodzieży z całej Gminy Masłów. W Zespole Szól w Masłowie funkcjonuje

Szkolny Ośrodek Kariery w wymiarze 24h przeznaczony dla uczniów gimnazjów a terenu gminy.

Szkoły na terenie gminy próbują same poszukiwać dodatkowych pieniędzy, pochodzących z różnych źródeł zewnętrznych: dotacji, programów grantowych na wzbogacenie programów nauczania. Dobrym przykładem pozyskiwania wsparcia finansowego dla szkoły jest Zespół Szkół w Masłowie Pierwszym realizujący program wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w ramach projektu „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych”. Program „Lepsza szkoła” obejmuje 290 godzin zajęć pozalekcyjnych (na rok szkolny), które są bezpłatną ofertą dla wychowanków. Uczniowie uczestniczą w zajęciach z zakresu: kultury regionalnej, teatralnych, językowych, czytelniczych, rozwijających twórcze myślenie, informatycznych, sportowo

- rekreacyjnych oraz zespołach wyrównawczych i zajęciach przygotowujących do sprawdzianu i egzaminu państwowego. W ramach programu uczniowie mają możliwość korzystania z wyjazdów na basen, do teatru, muzeum i innych ciekawych miejsc. Wyjazdy organizowane są w ramach pracy wolontariackiej nauczycieli (54 godziny).

Na przestrzeni kilku ostatnich lat Zespół Szkół w Masłowie uczestniczył w wielu projektach i kampaniach społecznych, dzięki temu uzyskał szereg certyfikatów: „Szkoła z Klasą”, „Uczeń z Klasą”, „Szkoła bez przemocy”.

Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Mącholicach Scholasterii w 2008r. pozyskała środki w kwocie 10.000,00 zł. w ramach III edycji konkursu Ministra Pracy i Polityki Społecznej pn. „Promocja gminnej świetlicy socjoterapeutycznej”.

W latach 2005-2007 szkoły pozyskały pracownie komputerowe:

1/ Pracownia komputerowa:

- a) dla Szkoły Podstawowej w Brzezinkach w roku 2005, która została wyposażona w 11 stanowisk komputerowych i przekazana w ramach programu „Pracownia internetowa w każdej szkole podstawowej” finansowanego ze środków EFS, koordynowanego przez Kuratorium Oświaty. Wartość pracowni 42.400,00 zł.,
- b) dla Zespołu Szkół w Masłowie w roku 2007 wyposażona w 11 stanowisk komputerowych i przekazana w ramach programu „Pracownia internetowa w każdej szkole” finansowanego ze środków EFS, koordynowanego przez Kuratorium Oświaty. Wartość pracowni 42.000,00 zł.,

2/ **Dwa centra informacyjne** składające się z 4 stanowisk komputerowych każde, dla biblioteki Szkoły Podstawowej w Masłowie 1-dno oraz dla Gimnazjum w Masłowie 2-gie, zostały przekazane w ramach programu „Centra informacji multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych” finansowanego ze środków EFS, koordynowanego przez Kuratorium Oświaty w Kielcach, w roku 2007. Wartość 1 pracowni 4.470,00 zł. x 2 pozyskane centra stanowi kwotę 8.940,00 zł.

Szkoły na terenie gminy ściśle współpracują ze sobą w ramach wymiany doświadczeń w zakresie pracy dydaktyczno – wychowawczej i opiekuńczej poprzez organizację wspólnych imprez, konkursów, zawodów. Wszystkie szkoły realizują również zadania wynikające ze szkolnych programów wychowawczych i profilaktycznych.

Praca z uczniem posiadającym orzeczenie poradni psychologiczno – pedagogicznej prowadzona jest przez szkoły głównie w ramach: wczesnego wspomaganie i nauczania indywidualnego w domu ucznia oraz zajęć rewalidacyjnych lub rewalidacyjno – wychowawczych prowadzonych w szkole, jeśli w orzeczeniu nie ma wskazań do rewalidacji indywidualnej. Zajęcia te w ramach godzin przyznanych przez wójta gminy organizuje dyrektor szkoły. Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych mogą korzystać z terapii pedagogicznej prowadzonej w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bodzentynie, zajęć logopedycznych organizowanych w Zespole Szkół w Masłowie oraz zajęć wyrównawczych.

Liczbę uczniów niepełnosprawnych ze względu na rodzaj niepełnosprawności w poszczególnych szkołach obrazuje tabela.

Tabela nr 19. Liczba uczniów niepełnosprawnych w szkołach.

Nazwa placówki		Ogółem	Liczba Uczniów Niepełnosprawnych z rodzajem niepełnosprawności		
			Upośledzenie	Schorzenia narządów	W tym niepełnosprawność sprzężona
Zespół Szkół w Masłowie Pierwszym	SZKOŁA PODSTAWOWA	5	0	5	0
	GIMNAZJUM	9	1	8	1
Zespół Szkół	SZKOŁA PODSTAWOWA	2	1	1	1

w Mącho- cicach Kapitul- nych	GIMNAZJUM	5	1	4	1
Szk- oły Pod- sta- wo- we	Szkoła Podstawowa w Mąchoćicach Scholasterii	1	0	1	0
	Szkoła Podstawowa w Brzezinkach	1	0	1	0
	Szkoła Podstawowa w Masłowie Drugim	0	0	0	0
	Szkoła Podstawowa w Woli Kopcowej	3	0	3	1
	Dzieci z gm. Masłów uczęszczające do innych szkół	7	3	4	1
Dzieci z gm. Masłów uczęszczające do innych szkół- gimnazjum	7	2	5	0	
Dzieci z gm. Masłów uczęszczające do innych szkół ponadgimnazjalnych	13	3	10	0	
Razem:	53	11	42	5	

**Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zebranych ze szkół oraz sprawozdań rzeczowo-
finansowych świadczeń rodzinnych wg. stanu na 31.12.2008r.**

W roku szkolnym 2007/2008 Gmina Masłów (realizator GOPS Masłów) przystąpiła do realizacji pilotażowego programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. „A- UCZEŃ NA WSI – pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko – wiejskie, gdzie zostało objętych 44 uczniów z tego:

- szkoła podstawowa- 21 uczniów
- gimnazjum- 15 uczniów
- szkoła ponadgimnazjalna- 8 uczniów

Realizacja pilotażowego zadania w kierunku osób niepełnosprawnych jakim był przedmiotowy program przyczynił się do wyrównanie szans w zdobyciu wykształcenia przez uczniów, będących osobami niepełnosprawnymi, zamieszkujących na terenie Gminy Masłów.

Przyznane dofinansowanie w łącznej kwocie 70.847,71 obejmowało następujące koszty:

- zakupu przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę na łączną kwotę 55.438,49 zł.
- uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej lub psychicznej (w tym wakacyjne obozy rehabilitacyjne) na łączną kwotę 2.211,00 zł.
- związane z dostępem do Internetu (instalacja i abonament) na łączną kwotę 9.031,16 zł.
- kursy doszkalających w zakresie programu nauczania oraz kursy językowe na łączną kwotę 1.470,96 zł.
- wyjazdów organizowanych w ramach zajęć szkolnych na łączną kwotę 100,00zł.
- opłaty za naukę (czesne) na łączną kwotę 700,00 zł.
- dojazdów do szkoły na łączną kwotę 199,20 zł.

W szkolnym 2008/2009 udział w programie zadeklarowało 35 uczniów niepełnosprawnych.

Jak wynika z analizy nauczania indywidualnego w placówkach z terenu gminy Masłów (wg. stanu na 31-12-2008r.) nauczaniem indywidualnym objęte jest 1 dziecko ze Szkoły Podstawowej w Mąchocicach Scholasterii w wymiarze 6h.

Uczniom zamieszkałym na terenie gminy na ich wniosek lub wniosek rodziców (opiekunów), a także z urzędu po spełnieniu wymogów określonych regulaminem może być przyznana pomoc materialna o charakterze socjalnym.

Pomoc materialna przyznawana jest dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Stąd też pomocą materialną objęci są uczniowie, którzy mieszkają w gminie Masłów a uczęszczają do szkół ponadgimnazjalnych w Kielcach.

ZOOiK Masłów wydał w roku 2008 następującą liczbę decyzji w sprawie pomocy materialnej:

- na **stypendia szkolne i zasiłki** – 209 decyzji na okres I-VI 2008 i 164 na okres IX-XII

Kwota przeznaczona na pomoc materialną w roku 2008 = 71.060,00 z dotacji celowej **oraz** 5000 zł. ze środków własnych gminy.

Na poszczególne sołectwa w roku szkolnym 2007/2008 przyznano pomoc dla następującej liczby uczniów zamieszkałych w gminie Masłów:

- 1/ Masłów Pierwszy – 33 uczniów
- 2/ Mąchocice Scholasteria – 5 uczniów
- 3/ Ciekoty – 9 uczniów
- 4/ Masłów Drugi – 19 uczniów i 1 zasiłek szkolny
- 5/ Domaszowice – 9 uczniów
- 6/ Dąbrowa – 20 uczniów i 2 zasiłki szkolne
- 7/ Barcza – 17
- 8/ Brzezinki – 30
- 9/ Wiśniówka – 8 uczniów
- 10/ Mąchocice Kapitulne – 25 uczniów i 1 zasiłek szkolny
- 11/ Dolina Marczakowa – 6 uczniów
- 12/ Wola Kopcowa - 27 uczniów i 2 zasiłki szkolne

W roku szkolnym 2008/2009 uczniowie z terenu gminy również są objęci pomocą stypendialną oraz korzystają z zasiłków losowych. Szkoły współpracują także z organizacjami pozarządowymi, dzięki temu uczniowie korzystają ze stypendiów przyznawanych przez CARITAS Diecezji Kieleckiej. W 2007 roku otrzymywało je 3 uczniów, natomiast w 2008 roku 2 uczniów. Nagrody im. Andrzeja Radka (przyznawane przez Towarzystwo im. Stefana Żeromskiego, a częściowo sponsorowane przez Gminę Masłów) w 2008 roku otrzymało 3 uczniów kończących gimnazjum (2 Masłów, 1 Mąchocice Kapitulne) oraz 2 uczniów szkół średnich.

Gmina Masłów, za pośrednictwem ZOOiK, przyznała pomoc finansową dla 11 pracodawców na dofinansowanie kosztów **kształcenia młodocianych** pracowników w kwocie – 65.139,00 złotych w roku 2008, w ramach dotacji celowej otrzymanej na wniosek gminy.

Realizacja 2-letniego programu pilotażowego – w ramach wdrażania reformy oświaty – **nauczania języka angielskiego** od klasy pierwszej szkoły podstawowej – 22.359,00 zł. w roku 2008.

Dofinansowanie zakupu podręczników szkolnych dla dzieci rozpoczynających „0” oraz w klasach I-III sp – 11.845,00 w roku 2008, w ramach dotacji celowej.

W 2007 r. w szkołach znajdujących się na terenie gminy Masłów, dzięki współpracy z Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizowano szereg programów profilaktycznych, uczestniczyło w nich 190 uczniów.

Opis wybranych programów profilaktycznych:

„Spójrz inaczej”

Program „Spójrz inaczej” został opracowany przez Pracownię Wspomagania Wychowania, Terapii i Rozwoju w Starachowicach, autorami zajęć są Andrzej Kołodziejczyk oraz Ewa Czemieszewska. Program wydano na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej w 1991 roku, uzyskał on entuzjastyczne recenzje od między innymi Polskiego Stowarzyszenia Psychologów Praktyków.

Celem zajęć jest „taki wpływ na dziecko, aby radziło sobie lepiej, bez nadmiernego napięcia z rozwiązywaniem problemów, które dostarcza mu życie, aby rozumiało siebie, umiało współżyć z innymi i potrafiło również znajdować w samym sobie oparcie w trudnych sytuacjach”. („Spójrz inaczej” – program zajęć wychowawczo – profilaktycznych dla Gimnazjum.) Treści programu można przedstawić jako cztery bloki tematyczne: postrzeganie siebie i rozumienie własnych uczuć, uczestnictwo w grupie, rozwiązywanie problemów, dbanie o zdrowie. Stała praca z dziećmi z pewnością ma większą wartość niż profilaktyka incydentalna, dlatego program ten jest jedną ze skuteczniejszych form pracy wychowawczej i profilaktycznej.

Zajęcia „Spójrz inaczej” realizowane są we wszystkich klasach I-III gminnych szkół podstawowych.

„Spójrz inaczej na agresję”

Program ten, opracowany przez Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki Szkolnej w Starachowicach, jest skorelowany z zajęciami wychowawczo – profilaktycznymi „Spójrz inaczej”. Zawiera następujące elementy:

- Budowanie wysokiej samooceny
- Nauka o emocjach i sposobach radzenia sobie z nimi
- Elementy negocjacji i mediacji
- Edukacja na temat agresji: przyczyny, mechanizmy, skutki i sposoby przeciwdziałania.

Zajęcia przewidziane w programie prowadzone są metodami aktywnymi, w sposób pozwalający uczniom na przeżywanie tego, co jest tematem wspólnej pracy oraz podsumowanie i opracowanie zdobytych doświadczeń.

Program ten realizowany jest we wszystkich klasach IV gminnych szkół podstawowych.

Program NOE

Program realizowany jest w formie mityngów, prowadzą go osoby posiadające rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Celem programu jest zmiana postaw wobec picia. NOE „na poziomie relacji społecznych stwarza atmosferę zrozumienia i wsparcia dla dzieci alkoholików, zmienia postawy uczniów wobec presji rówieśniczej związanej z piciem alkoholu”. (Remedium, styczeń 1996)

„Drugi Elementarz czyli Program Siedmiu Kroków”

Celem zajęć jest zwiększenie wiedzy młodzieży na temat środków odurzających, mechanizmów powstawania uzależnienia, kształtowanie właściwych postaw wobec picia.

Tematyka spotkań dotyczy następujących bloków tematycznych:

- Podstawowe wiadomości o środkach odurzających.
- Używanie i nadużywanie środków zmieniających świadomość, mechanizm uzależnienia.
- Uzależnienie od alkoholu, choroba alkoholowa.
- Pomoc osobie uzależnionej od alkoholu i jego rodzinie.
- Podejmowanie świadomych decyzji wobec używek, sztuka odmawiania.
- Zdrowy styl życia.

Program realizowany jest we wszystkich klasach VI gminnych szkół podstawowych.

„Tajemnica zaginionej skarbonki”

Program ten jest propozycją prowadzenia zajęć z dziećmi na temat niebezpieczeństw, jakie niosą narkotyki. Podstawą do jego opracowania był film antynarkotykowy „Tajemnica zaginionej skarbonki”. Zajęcia prowadzone są w blokach 90-minutowych, ich przebieg jest następujący:

- Wstęp
- Projekcja filmu
- Dyskusja: ogólne wrażenia z filmu, szkodliwość narkotyków, przyczyny sięgania po środki uzależniające
- Trening zachowań asertywnych

Przesłanie programu sprowadza się do dwóch zasadniczych zagadnień:

- Jednoznaczne podkreślenie szkodliwości zażywania i nielegalności narkotyków (pokazanie skutków zażywania narkotyków dla zdrowia, relacji z samym sobą i innymi ludźmi).
- Wskazanie, że sposobem na ten problem jest umiejętność mówienia NIE narkotykom i osobom je proponującym.

Program realizowany jest we wszystkich klasach IV gminnych szkół podstawowych.

4.3. Kultura

W Gminie Masłów organizowane są różne formy działalności kulturalno – oświatowej przy realizacji których współpracują ze sobą: Urząd Gminy, Zespół Placówek Oświatowych, Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne oraz Świetlice Wiejskie.

Działalność kulturalna gminy opiera się w znacznej mierze na promowaniu walorów historycznych regionu, kultywowaniu przetrwałych tradycji, zwyczajów, obyczajów, a także ukazywaniu bogactwa lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Celem pracy Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, funkcjonującego w Masłowie Pierwszym, jest edukacja kulturalna skierowana do wszystkich grup wiekowych społeczności gminnej, przy współpracy ze szkołami oraz placówkami kulturalnymi z terenu województwa. GOKiS sprawuje również nadzór merytoryczny nad działalnością świetlic samorządowych w Barczy, Ciekotach i Woli Kopcowej. Świetlice samorządowe są miejscem spotkań Kół Gospodyń Wiejskich oraz przede wszystkim polem działalności edukacyjno – kulturalnej dzieci i młodzieży. W budynku GOKiS w Masłowie ma swoją siedzibę również Gminna Biblioteka Publiczna z Filią w Mącholicach Kapitulnych i Wiśniówce, która prowadzi różne akcje np. „Cała Polska czyta dzieciom”, organizuje czas w wakacje dla dzieci poprzez różne konkursy i zabawy, zabawy mikołajkowe dla dzieci, spotkania wigilijne przy muzyce gitarowej dla mieszkańców.

W gminie działa m.in.: 8 Kół Gospodyń Wiejskich, chór „Masłowianie”, Zespół Pieśni i Tańca „Ciekoty” oraz Klub Seniora, który kultywuje dawne tradycje i obrzędy ludowe poprzez wystawianie ich na scenie min. dla mieszkańców naszej gminy oraz gmin ościennych. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Masłowie realizuje swoje zadania poprzez działania w zakresie:

1. Rozwijania i kultywacji folkloru i sztuki ludowej:
 - opieka nad artystycznymi zespołami ludowymi,

- współorganizowanie dożynek,
- organizowanie przygotowań do Powiatowych Eliminacji Międzynarodowych Buskich Spotkań z Folklorem, Przegląd Zespołów Folklorystycznych – Śladków Mały,
- organizowanie „Biesiady Masłowskiej”,
- organizowanie przygotowań do imprez typu: „Folklor w Mostkach”, Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Kolędniczych, Świętokrzyskiego Konkursu Kolęd i Pastorałek,
- organizowanie plenerów malarskich,
- współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich.

2. Edukacji kulturalnej i aktywności sportowej:

- nauka gry na: instrumentach klawiszowych, pianinie, akordeonie, na gitarze,
- zajęcia komputerowe,
- organizowanie prób zespołów tj. dziecięcej i młodzieżowej grupy gitarowe, „Sympatyczna Piątka”,
- organizowanie i współorganizowanie imprez plenerowych, konkursów plastycznych, sportowych, zajęć klubowych itp.,
- współpraca w tym zakresie ze świetlicami samorządowymi i szkołami,
- redagowanie siłami społecznymi „Kurier Masłowski” – lokalnej gazety.

3. Organizowanie przygotowań do imprez tj.:

- w.w. oraz: Biegi Terenowe Szlakiem Szkolnych Lat Stefana Żeromskiego, Turniej Sołtysów, Zabaw Choinkowych dla dzieci, Spotkań Noworocznych, itp,
- Gminna Liga Piłki Siatkowej: z inicjatywy młodych ludzi zainteresowanych piłką siatkową przy pomocy Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Masłowie doszło do zorganizowania Gminnej Ligi Piłki Siatkowej,
- przeprowadzanie rund rozgrywek Ligi Piłki Nożnej Gminy Masłów,
- aktywizacja bezrobotnych: współorganizowanie programu „Wsparcie”, szkolenia mające na celu wyrobienie umiejętności poszukiwania pracy, poprzez odpowiednią autoprezentację oraz poczucie wartości i swobody w kontaktach interpersonalnych z potencjalnym pracodawcą.

Różnorodne formy działalności kulturalnej kierowane do społeczności lokalnej mają na celu upowszechnianie wiedzy o własnym regionie, zarówno jego historii, tradycji zabytkach, jak i o dniu dzisiejszym.

4.4 Turystyka i rekreacja

W krajowej klasyfikacji obszarów z walorami wypoczynkowymi w gminie Masłów wyznaczono 20 km² I i II kategorii oraz 60 km² III kategorii (w skali czterostopniowej), co łącznie stanowi ok. 93% pow. terenu gminy. Podstawową infrastrukturę turystyczną gminy stanowią: dwa piesze szlaki turystyczne: czerwony Kuźniaki — Gołoszyce, niebieski Wąchock — Cedzyna, żółta ścieżka spacerowa przebiegająca wokół Kielc, dwa szlaki rowerowe: niebieski Dąbrowa — Wola Kopcowa i czerwony Cedzyna — Janowice, dwa wyciągi narciarskie, a także fragmenty turystycznych tras samochodowych „Duża i Mała Pętla Świętokrzyska” oraz szlak Cystersów (fragment Pętli Kieleckiej Małopolskiego Szlaku Cystersów — do oznakowania). Istotną rolę w rozwoju turystyki i rekreacji odgrywają zbiorniki wodne w Cedzynie i Ciekotach. (gdzie lata młodości spędził Stefan Żeromski, w miejscu dawne dworu rodzinnego znajduje się pamiątkowa tablica.

Magnesem przyciągającym turystów jest także malowniczy przełom rzeki Lubrzanki oraz lokalne lotnisko. Duże znaczenie dla rozwoju turystyki może mieć również to, iż Masłów jest jednym z ważniejszych mikrocentrów folklorystycznych oraz tradycji rzemieślniczych w województwie świętokrzyskim.

Na terenie gminy znajduje się 5 większych obiektów noclegowych (pensjonat „Radostowa”, hotel „Przedwiośnie”, ośrodek wczasowo – wypoczynkowy „Ameliówka”, ośrodek edukacyjno – szkoleniowy „WSU”, szkolne schronisko młodzieżowe oraz klub „Ambaras”), gospodarstwa agroturystyczne oraz wiele punktów gastronomicznych (restauracje, bary, pijalnie piwa) — dane UG w Masłowie.

Ze względu na fakt, że przeważająca część gminy położona jest na terenach chronionych (Świętokrzyski Park Narodowy wraz z otuliną i Podkielecki OChK) część gminy została uznana za obszar o korzystnych warunkach przestrzennych do rozwoju agroturystyki (szczególnie tereny położone nad zbiornikami wodnymi oraz rzeką Lubrzanką), strefę wypoczynku podmiejskiego dla mieszkańców Kielc i strefę zwiększonego ruchu turystyczno – rekreacyjnego (co ze względu na objęcie gminy prawną ochroną przyrody może mieć niekorzystny wpływ na środowisko naturalne). Poza tym obszar gminy stanowi tzw. strefę buforową dla Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Występują tutaj dobre warunki dla turystyki i rekreacji, zarówno letniej, jak i zimowej, dla turystyki kwalifikowanej (aktywnej) oraz specjalistycznej.

Biorąc pod uwagę powyższe istnieją tu możliwości wędrówek pieszych, rowerowych i narciarskich, uprawiania narciarstwa zjazdowego, żeglarstwa (możliwość zdobycia patentu

żeglarza i sternika) oraz szybownictwa, lotniarstwa, lotnictwa, spadochroniarstwa i paralotniarstwa (Aeroklub Kielecki działający przy lotnisku w Masłowie).

4.5 Bezpieczeństwo publiczne

Jednym z kluczowych działań wpływających na jakość życia mieszkańców gminy jest zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.

Nad bezpieczeństwem publicznym mieszkańców gminy Masłów czuwa Posterunek Policji w Masłowie Pierwszym.

Posterunek policji realizuje ustawowe zadania w zakresie stworzenia bezpiecznego otoczenia mieszkańcom lokalnej społeczności.

Tabela nr 19. Przestępczość w latach 2005-2007

Rok	Zabójstwa	Rozboje i wymuszenia	Bójki i pobicia	Kradzieże rzeczy	Kradzieże z włamaniem	Pijani kierowcy	Požary	Znęcania	Inne
2005	-	-	-	40	32	26	2	14	39
2006	-	-	3	20	18	19	2	10	36
2007	-	1	2	30	12	13	4	12	61

Źródło : Opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji w Masłowie.

Tabela nr 20. Przestępczość ogółem w latach 2005-2007

Ogółem przestępstw stwierdzonych	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007
Posterunek Policji w Masłowie	145	108	135

Źródło : Opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji w Masłowie.

Jak wynika z powyższego zestawienia najliczniejszą grupę przestępstw stanowią kradzieże mienia, kradzieże z włamaniem oraz prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu.

W 2006 r. odnotowano spadek przestępstw w stosunku do roku 2005 oraz roku 2007 .

4.6. Ochrona Zdrowia

Na terenie gminy Masłów podstawową opiekę zdrowotną nad mieszkańcami sprawuje NZOZ „PULS” w Masłowie Pierwszym i Mącholicach Kapitulnych oraz Ośrodek Zdrowia Ze PLA Caritas w Wiśniówce.

Ogólnym celem podstawowej opieki zdrowotnej jest zachowanie i poprawa stanu zdrowia jednostek i rodzin połączonych wspólnym miejscem zamieszkania. Reforma służby

zdrowia dała pacjentom możliwość wyboru lekarza i przychodni w której będą się leczyć w ramach opieki zdrowotnej, dlatego też nie wszyscy mieszkańcy gminy korzystają z opieki zdrowotnej ośrodka na terenie gminy.

Podstawowa opieka zdrowotna obejmuje świadczenia diagnostyczne, leczenie pielęgnacyjne i rehabilitacyjne wchodzące w zakres medycyny rodzinnej i medycyny ogólnej oraz działania prewencyjne wynikające z zagrożeń i potrzeb zdrowotnych ogółu społeczności lub poszczególnych jego mieszkańców.

Celem działania Ośrodków jest udzielanie świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz realizowanie zadań z zakresu promocji zdrowia. Ośrodki udzielają świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w warunkach ambulatoryjnych oraz domowych - w miejscu zamieszkania lub pobytu potrzebujących tych świadczeń. Świadczenia zdrowotne udzielane przez Ośrodki obejmują działania związane w szczególności z: badaniem i poradą lekarską w zakresie kompetencji lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarstwem środowiskowo – rodzinnym i szkolno – wychowawczym, szczepieniami ochronnymi oraz innymi działaniami profilaktycznymi.

Komórkami organizacyjnymi są: Poradnia Lekarska Podstawowej Opieki Zdrowotnej wraz z gabinetami lekarskimi, zabiegowym i szczepień, gabinet pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania, gabinet pielęgniarki środowiskowo – rodzinnej.

Podstawową opiekę lekarską zapewnia zespół pracowników:

- 1) w NZOZ „PULS” w Masłowie Pierwszym: jeden lekarz internista- specjalista medycyny ogólnej i rodzinnej; jeden lekarz specjalista chorób wewnętrznych; jeden lekarz pediatra; jeden reumatolog; trzy pielęgniarki; jeden stomatolog.
- 2) w NZOZ „PULS” w Mącholicach Kapitulnych: jeden lekarz pediatra specjalista medycyny ogólnej i rodzinnej; dwie pielęgniarki; jeden stomatolog.

Wszyscy pacjenci z listy aktywnej NZOZ „PULS” w Masłowie i Mącholicach mają zapewnioną opiekę lekarską oraz pielęgniarek środowiskowo-rodzinnych. W dni ustawowo wolne w godz. 18:00 - 7:00 opiekę ambulatoryjną i wyjazdową pełni Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego w Kielcach - na podstawie odrębnego kontraktu z NFZ. Oprócz pielęgniarek zatrudnionych w NZOZ „PULS” na terenie Gminy Masłów są dwie pielęgniarki środowiskowo-rodzinne, które również pracują na prywatnych indywidualnych kontraktach z NFZ i kierownictwo NZOZ „PULS” nie ma wpływu na ich usługi. Wszystkie wykonywane usługi oparte są o zlecenia lekarza rodzinnego. Za zabezpieczenie opieki w zakresie pielęgniarstwa środowiskowego odpowiada Narodowy Fundusz Zdrowia. W naszej gminie w jednej z niewielu działa również NZOZ „HUMANUS”, zajmujący się

opieką nad przewlekle i ciężko chorymi pacjentami, którzy oprócz codziennego stosowania leków wymagają również zabiegów pielęgnacyjnych i opatrunkowych. Wobec powyższego należy ocenić, że poziom opieki pielęgniarskiej jest bardzo dobry.

3) w Zespole Placówek Lecznictwa Ambulatoryjnego „Caritas” Kielecka w Wiśniówce: jeden lekarz rodzinny- pediatra; dwie pielęgniarki; jeden stomatolog.

Zespół Placówek Lecznictwa Ambulatoryjnego Caritas Kieleckiej Ośrodek Zdrowia w Wiśniówce działa w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i zapewnia opiekę stacjonarną lekarza i pielęgniarki środowiskowej oraz pielęgniarki szkolnej. W soboty, niedziele i święta oraz w godz. 18:00 – 8:00 wyżej wymienione świadczenia zapewnia Świątokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego w Kielcach - na podstawie umowy.

Pacjenci z terenu gminy korzystają również z usług specjalistycznych w poradniach w Kielcach.

4.7 Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe (NGO - z *ang.* *Non Government Organisation*), inaczej zwane organizacjami non-profit, organizacjami niedziałającymi w celu osiągnięcia zysku, organizacjami wolontarystycznymi, organizacjami społecznymi lub trzecim sektorem, stanowią ważne ogniwo aktywności społeczno- gospodarczej nowoczesnego demokratycznego państwa. Aktywna działalność organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, elementem integrującym i aktywizującym społeczność lokalną. Prowadzenie przez samorząd lokalny działalności we współpracy z wyżej wymienionymi organizacjami jest realizacją konstytucyjnej zasady pomocniczości, zgodnie z którą państwo i jego struktury powinno wykonywać tylko te zadania, które nie mogą być realizowane przez podmioty znajdujące się najbliżej obywatela. Podmiotami znajdującymi się najbliżej obywatela to przede wszystkim samorząd terytorialny i organizacje pozarządowe. Podmioty te stanowią podstawę współczesnego społeczeństwa. Działalność organizacji pozarządowych znacząco wpływa na rozwój gminy i jakość życia mieszkańców. Wiele dziedzin życia nie mogłoby dziś funkcjonować bez aktywności obywatelskiej. Na terenie Gminy Masłów ma swoją siedzibę kilkanaście organizacji pozarządowych, które przedstawia poniższa tabela. Organizacje pozarządowe skupiają ludzi, którzy posiadają wspólne zainteresowania i pasje, nie obojętne wobec tego, co dzieje się w ich otoczeniu. Ich aktywność dotyczy wielu różnych dziedzin, takich jak ratownictwo i ochrona ludności, działalność charytatywna, ochrona dóbr kultury i tradycji, upowszechnianie kultury oraz kultury fizycznej i sportu, kształtowanie świadomości ekologicznej.

Tabela nr 21. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Masłów

Lp.	Nazwa Organizacji	Forma prawna	Adres siedziby: tel. Strona www	Cele statutowe
1.	Stowarzyszenie „Partnerstwo i Rozwój”	Stowarzy szenie	Domaszowice 67 25-900 Kielce, 041/ 344-71-68	1) Rozwój i promocja Gminy Masłów 2) Propagowanie w gminie rozwoju kultury, sportu i turystyki 3) Wspieranie inicjatyw zmierzających do zmniejszenia bezrobocia na terenie gminy 4) Gromadzenie środków z przeznaczeniem na inwestycje o charakterze społeczno-gospodarczym
2.	Stowarzyszenie Masłów Info	Stowarzys zenie	Wola Kopcowa ul. Świętokrzyska 86 26-001 Masłów 698- 408 -207 www.maslow.info.pl	Działanie na rzecz promocji i rozwoju obszaru Gminy Masłów: 1) rozwój niezależnej telewizji internetowej i regionalnego portalu internetowego Masłów Info jako platformy konsolidacji młodych mieszkańców gminy, 2) propagowanie szybkiej i rzetelnej informacji z terenu gminy 3) mobilizowanie lokalnych grup społecznych do działań na rzecz rozwoju gminy 4) promocje regionu na terenie Polski i za granicą 5) realizacje zadań związanych z kulturą, sportem, turystyką i historią regionu, 6) wyrównywanie wiedzy z zakresu nowoczesnych technologii, 7) pozyskiwanie środków na rzecz rozwoju wiejskiego społeczeństwa informacyjnego
3.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Mąchocice-Scholasteria i Ciekoty „Żeromszczyzna”	Organizacj a pozarządo wa	Mąchocice-Scholasteria 33 26-001 Masłów tel: 0604 982 815 0607 043 142	1) Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego Wsi Mąchocice-Scholasteria i Ciekoty 2) Wspieranie demokracji i budowanie społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym
4.	Świętokrzyskie Stowarzyszenie Agroturystyczne „W krainie latających czarownic”	Stowarzyszeni e	Mąchocice Kapitulne 196 26-001 Masłów 041/ 311-21-65	1) Rozwój agroturystyki, promocja gminy, popularyzacja potraw regionalnych

5.	Ludowy Klub Sportowy "SKALNIK"	Stowarzyszenie	Wiśniówka 75 26-050 Zagnańsk gm. Masłów	1) Rozwój sportu oraz podnoszenie jego poziomu 2) Organizacja masowych imprez tenisa stołowego 3) Dbanie o rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej 4) Czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym 5) Dążyć do zainteresowania działalnością klubu władz samorządowych i lokalnych
6.	Stowarzyszenie Sołtysów Ziemi Kieleckiej Gminne Koło Sołtysów W Masłowie	Organizacja pozarządowa	ul. Wielowiejska 1 27-215 Wąchock tel: 041 217 50 11	1) Reprezentowanie i obrona społecznych i prawnych interesów sołtysów 2) Świadczenie pomocy oraz usług na rzecz rozwoju gminy i województwa 3) Upowszechnianie doświadczeń samorządowych 4) Rozwiązywanie spornych spraw sołectwogminnych 5) Występowanie do organów samorządowych jak i administracji rządowej z wnioskami dotyczącymi potrzeb sołtysów oraz samorządów mieszkańców wsi
7.	Ochotnicza Straż Pożarna w Masłowie	Organizacja pozarządowa	Masłów Pierwszy ul. Ks. Józefa Marszałka 30 www.ospmaslow.republika.pl	1) Zapewnienie ochrony przeciwpożarowej i ochrony przed innymi czynnikami zagrożenia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa 2) Branie udziału w akcjach ratowniczych 3) Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych
8.	Ochotnicza Straż Pożarna w Mąchocicach Kapitulnych	Stowarzyszenie	Mąchocice Kapitulne 37 a 26-001 Masłów 041/ 311-17-01	1) Zapobieganie Pożarom 2) Branie udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych 3) Informowanie ludności o zagrożeniach pożarowych 4) Rozwijanie wśród druhow OSP kultury fizycznej i sportu 5) Reprezentowanie OSP w organach samorządowych 6) Wykonywanie innych zadań wynikających ze statutu i ustawy ochrony przeciwpożarowej
9.	Ochotnicza Straż Pożarna w Brzezinkach gm. Masłów	Stowarzyszenie	Brzezinki 43 26-001 Masłów, 041/ 33-44-562	1) Zapobieganie pożarom 2) Branie udziału w akcjach ratowniczych 3) Informowanie ludności o zagrożeniach 4) Rozwijanie kultury fizycznej i sportu 5) Działalność kulturalno- oświatowa 6) Uczestniczenie w organizacjach pozarządowych

10.	Ochotnicza Straż Pożarna w Woli Kopcowej	Stowarzyszenie	Wola Kopcowa ul. Świętokrzyska 56 26-001 Mastów 041/ 311-08-47	1) Prowadzenie działalności w zakresie zapobiegania pożarom 2) Branie udziału w akcjach ratowniczych 3) Informowanie ludności o zagrożeniach 4) Rozwijanie wśród członków kultury i sportu 5) Uczestniczenie i reprezentowanie w organach samorządowych 6) Wykonywanie zadań wynikających z przepisów ochrony przeciwpożarowej
11.	„Lokalna Grupa Działania- Wokół Łysej Góry”	Organizacja pozarządowa	ul. Partyzantów 17 26-004 Bieliny tel: 041 302 50 94 wew.206 www.wokollysejgo ry.pl	1) Poprawa życia mieszkańców wsi 2)Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości 3) Wzrost poziomu kształcenia 4) Rozwój sektora turystyki i rekreacji 5) Rozwój rolnictwa i produktów lokalnych 6) Rozwój aktywności społecznej
12.	CARITAS Diecezji Kieleckiej	Organizacja pożytku publicznego o Nr KRS: 00001980 87	Kielce ul. Jana Pawła II 3 25-013 Kielce 041/ 344-52-82 www.kielce.caritas. pl	1) Organizacja i prowadzenie placówek niosących pomoc osobom niepełnosprawnym 2) Prowadzenie rehabilitacji 3) Organizowanie pomocy dla osób poszkodowanych
13.	Polski Czerwony Krzyż Świętokrzyski Zarząd Okręgowy	Organizacja pożytku publicznego o Nr KRS: 00002255 87	Ul. Sienkiewicza 68 25-5001 Kielce tel: 041 344 90 47 fax: 041 344 27 36 pck- kielce@neostrada.p l	Zgodnie z § 8 Statutu Polskiego Czerwonego Krzyża celem Polskiego Czerwonego Krzyża jest zapobieganie cierpieniom ludzkim i ich łagodzenie we wszelkich okolicznościach i w każdym czasie, przy zachowaniu bezstronności oraz bez jakiegokolwiek dyskryminacji, zwłaszcza z powodu narodowości, przynależności do grupy etnicznej, pochodzenia społecznego, rasy, płci, religii lub poglądów politycznych

Źródło: Tabela organizacji pozarządowych opracowana na podstawie przesłanej ankiety przez organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Mastów

IV. Dominujące problemy społeczne

1. Bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym, polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów. Pod pojęciem **bezrobotnego** można rozumieć osobę niezatrudnioną, nieprowadzącą działalności gospodarczej i niewykonyjącą innej pracy zarobkowej, zdolną i

gotową do podjęcia zatrudnienia (w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy). Jest to szeroka definicja. Natomiast wąską stosują państwowe [Urzędy Pracy](#) (powiatowe lub wojewódzkie). I tak bezrobotnym w rozumieniu przepisów [Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy](#) jest osoba, która:

- ukończyła 18 rok życia ([pełnoletnia](#)),
- nie ukończyła 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn,
- aktualnie nie uczy się na żadnym szczeblu kształcenia lub nie jest skierowana na szkolenie przez PUP,
- jest zameldowana lub pozostaje w naszym kraju legalnie lub jej pobyt może zostać zalegalizowany (azyl polityczny, karta stałego lub czasowego pobytu, obywatele UE).

Bezrobocie jest zjawiskiem, które dotyka szerokie kręgi społeczne, jest problemem występującym na terenie całego kraju.

Utrata pracy – przejście na zasiłek, z kolei jego utrata i potrzeba korzystania z pomocy społecznej prowadzi do ubóstwa ze wszystkimi jego konsekwencjami. Bezrobocie burzy klimat życia rodzinnego, wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę jej podstawowych funkcji, na realizację określonych zamierzeń, zadań i planów życiowych.

Bezrobocie jest często w rodzinie czynnikiem konfliktogennym i nasilającym patologie społeczne takie jak: nadużywanie alkoholu, zdobywanie środków pieniężnych nielegalnymi sposobami, np. kradzież itp. Skutkami bezrobocia dla większości ludzi bezrobotnych są: pogorszenie standardu życia, problemy z zagospodarowaniem wolnego czasu, izolacja społeczna, ograniczenie lub zaniechanie uczestnictwa w życiu kulturalnym i politycznym. Towarzyszy temu dyskomfort psychiczny, polegający często na poczuciu bezsilności. Następstwem trudności finansowych jest pozbawienie możliwości nabywania dóbr, które są symbolem statusu, co prowadzi do obniżenia się samooceny. Skutkiem bezrobocia jest wzrost przestępczości i pogłębiający się niedostatek. Bezrobocie ma negatywne skutki dla społeczeństwa. Są nimi: duże koszty świadczeń socjalnych, niewykorzystane zdolności do pracy bezrobotnych, poczucie zagrożenia utratą pracy ludzi zatrudnionych i zwiększenie się zjawisk niepożądanych (np. alkoholizm, narkomania, przestępczość, samobójstwa, kradzieże, rozwody itp.).

Tabela nr 22. Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Masłów w latach 2005-2007

Wyszczególnienie	2005 rok	2006 rok	2007 rok

Liczba osób bezrobotnych ogółem:	823	667	567
W tym: – kobiety	420	342	302
– mężczyźni	401	325	265
– z prawem do zasiłku dla bezrobotnych	75	64	50
– osoby w wieku mobilnym (18-44 lata)	634	477	394
– bezrobotni powyżej 12 miesięcy	470	344	265
– zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	17	14	11

źródło: www.wup.kielce.pl

Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Masłów w grudniu 2007 r. wynosiła ogółem 567 osób, co w porównaniu do lat poprzednich daje spadek bezrobocia (w 2005 r. liczba ta wynosiła 823 osoby, a w roku 2006 osób bezrobotnych na terenie gminy Masłów było 667).

Wpływ na wysokość bezrobocia ma z pewnością wykształcenie. Biorąc pod uwagę jego poziom należy stwierdzić, że najliczniejszą grupą są bezrobotni z wykształceniem zawodowym i podstawowym.

Bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wręcz wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej.

Bezrobocie powoduje bowiem zmianę sytuacji społecznej i emocjonalnej całej rodziny, zarówno dorosłych jak i dzieci. Częstym zjawiskiem jest izolacja społeczna – ograniczone zostają kontakty interpersonalne wszystkich członków rodziny bezrobotnego zarówno ze znajomymi, jak i z dalszą rodziną. Bezrobotny mężczyzna doświadcza obniżenia swojej pozycji w rodzinie, utraty autorytetu i silnej frustracji, która może powodować sięganie po alkohol.

Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Brak pracy ma negatywny wpływ na ekonomiczną funkcję rodziny. Powoduje jej szybką degradację, potęguje biedę i rozszerza strefę ubóstwa.

Obniżenie bezrobocia będzie możliwe tylko dzięki strukturalnym reformom rynku pracy i znacznej poprawie jakości kapitału ludzkiego.

W analizach zjawiska bezrobocia najczęściej mówi się o podstawowych przyczynach kreujących to zjawisko w Polsce. Przytoczenie ich wydaje się konieczne, gdyż uwzględniają ekonomiczno-społeczne uwarunkowania tego zjawiska. Są to: recesja gospodarcza, spadek produkcji, restrukturyzacja gospodarki, redukcja zatrudnienia socjalnego, przyjęty sposób ograniczania funduszu płac, fiskalizm, wysokie czynsze, bariera popytu, pasywność postaw i

zachowań wielu podmiotów i ludzi, słabość systemu pośrednictwa pracy i luki informacyjne, niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Zadania państwa w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych przewiduje pasywne i aktywne instrumenty przeciwdziałania bezrobociu.

Do pasywnych instrumentów zaliczamy:

- zasiłki dla bezrobotnych,
- inne świadczenia socjalne

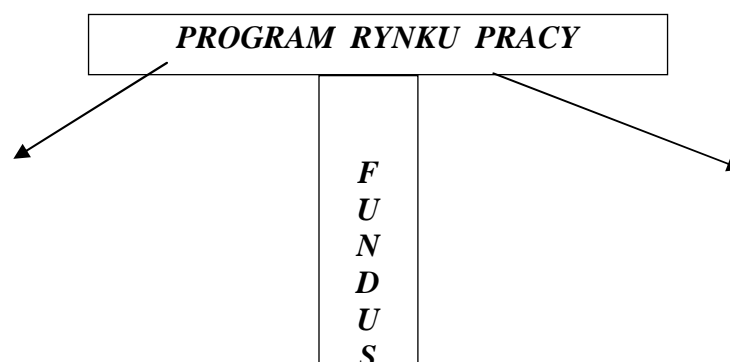
Aktywne instrumenty polityki rynku pracy to:

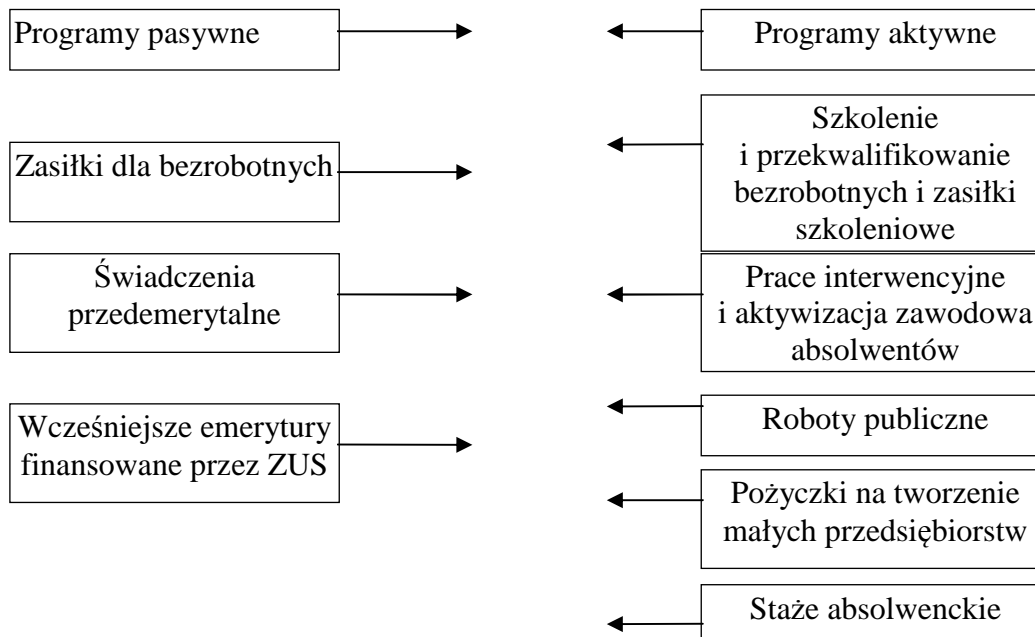
- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe,
- szkolenia i przekwalifikowania zawodowe,
- prace interwencyjne,
- pożyczki dla bezrobotnych lub pracodawców,
- dopłaty dla pracodawców zatrudniających bezrobotnych.

Instrumenty te mają przede wszystkim na celu kreowanie zatrudnienia i poprawę szans bezrobotnych na znalezienie pracy.

Koniecznym staje się poszukiwanie nowych metod i środków, np. opracowanie i realizacja programów specjalnych dostosowanych do specyfiki lokalnych rynków pracy, czy też potrzeb szczególnie zagrożonych grup społecznych.

Schemat programu rynku pracy

Źródło: Instytut Rozwoju Służb Społecznych, Praca socjalna Nr 1, 2000 s.19

Instrumenty te mają przede wszystkim na celu kreowanie zatrudnienia i poprawę szans bezrobotnych na znalezienie pracy. W ostatnich latach nastąpiło zwiększenie udziału aktywnych instrumentów polityki rynku pracy w działalności urzędów pracy, zakres ich stosowania jest ciągle niewystarczający.

Bezrobocie ukryte

Ważnym zagadnieniem jest zjawisko tzw. „szarej strefy”. W Polsce udział zatrudnienia nierejestrowanego szacunkowo wynosi od 7% (wg GUS) do 19% (wg Konfederacji Pracodawców Prywatnych). Praca nierejestrowana posiada pewne specyficzne (charakterystyczne cechy):

- jest to praca najemna, wykonywana bez nawiązania stosunku pracy, czyli bez umowy o pracę, umowy - zlecenia, umowy o dzieło lub jakiegokolwiek innej pisemnej umowy pomiędzy pracodawcą i pracownikiem bez względu na sektor własności; praca nie może być również wykonywana na podstawie powołania, mianowania lub wyboru. Z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej pracownik nie uzyskuje ubezpieczenia społecznego, a więc uprawnień do korzystania ze świadczeń społecznych; okres wykonywania tej pracy nie jest także zaliczany przez ZUS do okresu składkowego, a pracodawca nie odprowadza na konto ZUS-u i Funduszu Pracy odpowiednich sum z tytułu wypłacanego wynagrodzenia; od dochodów z pracy nierejestrowanej niepłacone są podatki osobiste,

- jest to również praca na własny rachunek, jeżeli z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie są płacone podatki, składki na ubezpieczenia społeczne, nie są realizowane inne zobowiązania finansowe wobec państwa.

Praca w "szarej strefie" ma z natury charakter „doraźny, czasowy, incydentalny”. Według danych GUS, ocen części ekspertów i przedsiębiorców, „szara strefa” liczy się coraz mniej w polskiej gospodarce.

Najwięcej osób podejmujących pracę w „szarej strefie” wykonuje ją w usługach budowlanych (30,4% ogółu pracujących w „szarej strefie”) i przy pracach ogrodniczo-rolnych (20,6%), a następnie w tzw. usługach sąsiedzkich (17,3%) oraz handlu (5,8%). W wyżej wymienionych czterech dziedzinach pracowało 75% wykonujących pracę nierejestrowaną. Ponad 75% osób wykonujących ten rodzaj pracy przepracowało do 20 dni w roku. Tylko 5% wykonywało pracę przez 91 dni i więcej. Średnio w roku osoby wykonujące pracę nierejestrowaną przepracowały 24 dni, tj. mniej niż 10% czasu przepracowanego w legalnej strefie zatrudnienia.

„Szara strefa” przynosi wiele strat w gospodarce, gdyż nie wpływają podatki i nie są płacone składki na ubezpieczenia społeczne, co uniemożliwia zabezpieczenie ludzi przed skutkami wypadków losowych i na starość. Z drugiej strony - jak zauważa analityk: „szara strefa” rozszerza rynek pracy i liczbę dostępnych miejsc pracy, chociaż nie zawsze jest to „praca godna”. Co ważne przynosi ona pewien dochód i aktywizuje co najmniej czasowo ludzi bezrobotnych, zdolnych do pracy oraz umożliwia uzyskanie dodatkowych dochodów osobom już zatrudnionym (w sferze pracy nierejestrowanej).

Stopa bezrobocia w Polsce w 2007 roku- wynosiła 11,4%, a obecnie na 9,1% (na koniec listopada 2008r.). Potwierdzeniem tezy o strukturalnym charakterze bezrobocia w kraju jest silna korelacja pomiędzy stopą bezrobocia, a poziomem kwalifikacji ludności.

Bezrobocie jest poważnym problemem również w gminie Masłów.

Do form pomocy udzielanym bezrobotnym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej należy:

- diagnozowanie sytuacji bezrobotnego, ustalenie planu pomocy, przyznawanie i wypłacanie świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej,
- pomoc psychosocjalna- poradnictwo i praca socjalna na rzecz bezrobotnego i jego rodziny.

Gmina Masłów od lat stara się aktywnie przeciwdziałać bezrobociu. Do najważniejszych należą:

- szkolenie osób bezrobotnych z terenu gminy,

- zatrudnienie przez Urząd Gminy osób bezrobotnych jako pracowników interwencyjnych i w ramach robót publicznych,
- aktywizacja zawodowa absolwentów- staże absolwenckie, przygotowanie zawodowe,
- przekazywanie informacji od pracodawców o wolnych miejscach pracy.

2. Uzależnienia i przemoc w rodzinie

Alkoholizm i narkomania to uzależnienia traktowane jako psychiczny, a niekiedy fizyczny stan spowodowany przez interakcję żywego organizmu z substancją chemiczną, charakteryzujący się specyficznymi reakcjami, które zawsze obejmują wewnętrzny przymus do zażywania tej substancji w sposób ciągły lub okresowy, w celu doświadczania efektów psychicznych, a czasem w celu unikania przykrości wynikających z jej braku.

Problem nadużywania alkoholu wiąże się z dwoma zjawiskami: pijaństwem rozumianym jako nadmierna konsumpcja alkoholu i alkoholizmem będącym objawem chorobowym uzależnienia od alkoholu. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wprowadziła termin choroby alkoholowej, który oznacza alkoholizm jako całokształt patologii społecznej związanej z piciem i nadużywaniem napojów alkoholowych.

Natomiast narkomania rozumiana jest jako najcięższa postać toksykomanii, która jest rodzajem przewlekłych świadomych zatruć pod wpływem systematycznego używania substancji działających w swoisty sposób na układ nerwowy i psychikę człowieka.

Uzależnieniu narkotycznemu sprzyja szereg czynników:

1. Czynniki społeczne. Narkomania występuje najczęściej z jednej strony w grupach społecznie zaniedbanych, z drugiej zaś środowiskach zamożnej młodzieży.
2. Czynniki psychologiczne. Drugą grupą przyczyn powstawania uzależnień są czynniki psychologiczne. Do najważniejszych można zaliczyć:
 - a) niedojrzałość emocjonalną,
 - b) deprivację poczucia bezpieczeństwa,
 - c) lęk,
 - d) niską odporność na frustrację,
 - e) labilność emocjonalną,
 - f) oczekiwanie natychmiastowej gratyfikacji działania,
 - g) nieumiejętność adekwatnego odreagowania na stany działania.

3. Czynniki biologiczne o uwarunkowaniach genetycznych wyjaśniających przyczyny uzależnień, co oznacza, że istnieją jednostki charakteryzujące się większą podatnością genetyczną na alkohol i narkotyki. Uzależnienie od narkotyku jest wynikiem interakcji między warunkami środowiskowymi, cechami osobowości oraz predyspozycją biologiczną.

Generalnie osoby uzależnione od narkomanii rekrutują się pośród mieszkańców miast, dominują osoby między 20 a 30 rokiem życia o niskim poziomie wykształcenia i wysokim stopniu inteligencji. Osoby te rzadko wchodzi w związki małżeńskie i budują struktury rodzinne. Uzależniony to z reguły osoba niepracująca, zdobywająca środki finansowe w drodze handlu narkotykami bądź z innych nielegalnych źródeł np. kradzieży, prostytucji. Z drugiej strony narkoman jest osobą odczuwającą obawę przed światem zewnętrznym, charakteryzuje się silnym poziomem lęku, obniżeniem samooceny i poczucia własnej wartości, utratą poczucia bezpieczeństwa, reakcjami ucieczkowymi od rzeczywistości.

Rehabilitacja osób uzależnionych od narkotyków, to zespół działań psychologicznych, wychowawczych i resocjalizacyjnych mających na celu likwidację uzależnienia psychicznego i umożliwienie funkcjonowania jednostce w świecie zewnętrznym bez potrzeby użycia środka odurzającego. Działania rehabilitacyjne mają charakter wychowawczy, terapeutyczny, religijny. Programy wspierające inicjatywy na rzecz osób uzależnianych stanowią ofertę zarówno na rzecz dekryminalizacji populacji narkomanów, jak i stworzenia takich działań, które będą w stanie uruchomić społeczeństwo przed zagrożeniami jakie niesie z sobą używanie środków odurzających. Cele, jakie stawia przed sobą koncepcja minimalizacji szkód w narkomanii to: dekryminalizacja bezpośrednich ofiar nałogu, profilaktyka zakażenia HIV, prewencja innych chorób zakaźnych, motywacja do podejmowania leczenia.

Jedną z grup dysfunkcyjnych, która objęta jest pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej, stanowią osoby uzależnione od alkoholu. Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś bezsprzecznie jeden z najpoważniejszych problemów.

Praca GOPS z rodzinami, w których występuje problem alkoholowy, jest bardzo trudna, długotrwała i często skazana na niepowodzenie.

W 2007 roku wśród świadczeniobiorców Ośrodka Pomocy Społecznej 34 rodziny dotknięte były problemem alkoholowym. Nie jest to pełna liczba rodzin z tym problemem, ponieważ wielu podopiecznych, u których pracownik socjalny zauważa lub podejrzewa

problem alkoholowy, nie uświadamia sobie uzależnienia, a wielu problem ten ukrywa. Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Pełnomocnik powołany przez Wójta Gminy zajmuje się koordynowaniem powyższego programu.

Rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy Masłów zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie działający w Masłowie Pierwszym. Grupa AA działająca w Mąchocicach Scholasterii liczy kilkanaście osób.

W Punkcie Konsultacyjnym w 2007 roku udzielono poradnictwa psychologicznego osobom współuzależnionym i uzależnionym od alkoholu oraz narkotyków. Najwięcej porad udzielono członkom rodzin z problemem alkoholowym. Często rodziny proszą o informacje dotyczące choroby alkoholowej i możliwościach jej leczenia.

Poza tym motywowano do leczenia pierwszorazowych pacjentów zgłaszających się do Punktu oraz te osoby, które złamały abstynencję i miały trudności w dalszym utrzymaniu trzeźwości. Regularnie z porad Punktu korzystają klienci, którzy przeszli leczenie terapeutyczne na oddziałach odwykowych i trwają w abstynencji. W Punkcie Konsultacyjnym w 2007 roku przeprowadzono szereg konsultacji psychologicznych z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

Komisja podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. W roku 2007 Komisja rozpatrzyła 88 spraw dotyczących osób uzależnionych od alkoholu.

W wyniku podjętych rozmów profilaktycznych 11 osób skierowano na badanie do lekarza biegłego w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Skierowano 33 wnioski do Sądu Rejonowego w celu wszczęcia postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się przymusowemu leczeniu odwykowemu, 23 osoby skierowano do Ośrodka Terapii Uzależnień. Pozostałe osoby zostały objęte kontrolą.

W wyniku nadużywania alkoholu wzrasta przestępczość oraz agresja potęgująca zjawisko przemocy w rodzinach. Stwierdza się bardzo częste przypadki ukrywania problemu alkoholowego i związanej z tym przemocy.

Przemoc w rodzinie jest szczególnie drastycznym problemem w naszym kraju. Sprzyja jej bierność obywateli i bezsilność służb publicznych.

Zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) przez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W kontekście prawnym przemoc w rodzinie często wyczerpuje znamiona przestępstwa znęcania się z art. 207 kodeksu karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. Polega ono na zadawaniu cierpień fizycznych lub moralnych m.in. członkowi swojej rodziny. W przypadku małoletnich dzieci znęcanie się polega natomiast na zadawaniu dolegliwości fizycznej lub psychicznej wykraczającej poza granice kontratypu karcenia nieletnich. Formy znęcania mogą być przy tym różne i wyrażają się w działaniu (np. bicie, szarpanie) lub zaniechaniu (m.in. dręczenie dziecka głodem).

Przemoc nasilana jest poprzez występowanie takich patologicznych zjawisk jak: alkoholizm, narkomania, przestępczość. Mimo, iż przemoc występuje we wszystkich klasach społecznych, to jej poziom wzrasta w rodzinach zdeintegrowanych i dysfunkcyjnych, a także w rodzinach dotkniętych bezrobociem i biedą. Często wydaje się być sposobem na uniknięcie niedostatku i ubóstwa.

Zachowanie ofiar przemocy bywa niezrozumiałe, irytujące i zniechęcające do udzielania pomocy. Osoby takie często sprawiają wrażenie, że same nie wiedzą, czego chcą - składają skargę, po czym ją wycofują i nie chcą ukarania sprawcy.

Przemoc w rodzinie przez wiele lat była marginalizowana, a podejmowane działania miały jedynie na celu odizolowanie ofiary od sprawcy. Obecnie od pracowników socjalnych wymaga się podejmowania kompleksowych działań skierowanych zarówno do ofiar przemocy w rodzinie, jak i do osób stosujących przemoc.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym jest zadaniem własnym gminy. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi mówi, że gmina ma udzielać rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a przede wszystkim ochrony przed przemocą w rodzinie.

Największym wyzwaniem stawianym przed pracownikami socjalnymi jest opracowanie indywidualnego, specjalistycznego programu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz wypracowanie form współdziałania przedstawicieli różnych grup zawodowych (Policja,

służba zdrowia, szkoła, pomoc społeczna, sąd, organizacje pozarządowe itp.) w ramach zespołów interdyscyplinarnych.

Celem podejmowanych działań jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, którym same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie takim sytuacjom.

3. Niepełnosprawność i długotrwała choroba

Niepełnosprawność jest jednym z poważniejszych zjawisk i problemów współczesnej cywilizacji.

Dotychczasowe doświadczenia w pracy na rzecz osób niepełnosprawnych przybliżają nam problematykę tych osób, ich możliwości, oczekiwania i potrzeby. Dużym problemem dla osób niepełnosprawnych są bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania i w budynkach użyteczności publicznej. Bariery te nie tylko utrudniają, ale niekiedy wręcz uniemożliwiają uczestnictwo w normalnym życiu.

Osoby niepełnosprawne to jednostki posiadające stopień niepełnosprawności orzeczonej przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Komisję przy ZUS, KRUS oraz inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi.

Za niepełnosprawne uznać należy osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy uniemożliwia bądź trwale lub okresowo utrudnienia i ogranicza pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów.

Z obserwacji pracowników socjalnych wynika, że problemy osób niepełnosprawnych wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami, wśród których należy wyróżnić:

- bariery architektoniczne uniemożliwiające prawidłowe funkcjonowanie w życiu codziennym,
- ograniczenia natury finansowej, a w efekcie brak środków finansowych na zakup odpowiedniego sprzętu, który pozwoliłby na większą niezależność od innych osób,
- brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych co utrudnia im udział w życiu społecznym i skazuje na marginalizację i pozostawanie w domu,
- ograniczenia natury psychologicznej, które wiążą się z brakiem właściwej oceny i akceptacji osób niepełnosprawnych w społeczeństwie oraz trudnościami z zaakceptowaniem własnej pozycji przez samych niepełnosprawnych.

Choroba i niepełnosprawność prowadzą do pogorszenia kondycji finansowej i sytuacji bytowej osoby niepełnosprawnej, a także jej rodziny. Brak możliwości pracy zarobkowej,

duże koszty leczenia, rehabilitacji, bariery architektoniczne, potrzeba opieki ze strony innych osób powodują, że osoby te często są klientami pomocy społecznej. W Gminie Masłów w 2007r. z powodu niepełnosprawności z różnego rodzaju świadczeń pomocy społecznej skorzystało 116 rodzin.

Istotą służb społecznych jest udzielenie takiego wsparcia osobom i rodzinom osób niepełnosprawnych, które umożliwi im samodzielną egzystencję, da szansę na zaspokojenie potrzeb życiowych, aktywność społeczną, pełnienie właściwych ról społecznych i poprawi jakość ich życia.

Mając na względzie dobro osób niepełnosprawnych każdorazowo Gmina Masłów włącza się do programów poprawiających sytuację osób niepełnosprawnych. Od około 2 lat są dodatkowo ponoszone koszty własne gminy na dowożenie wynajmowanymi busami na rehabilitację fizyczną w Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym w Bilczy jak również na badania profilaktyczne. Od 2007 roku w miesiącu czerwcu organizowany jest na terenie Gminy Masłów dzień integracyjny z osobami niepełnosprawnymi, który został wpisany do corocznego kalendarium. Realizacja zadań w kierunku osób niepełnosprawnych powoduje zmianę myślenia oraz wyrwanie ich z trwającej bezradności. Mając na względzie trudną sytuację rodzin, w których jest dziecko niepełnosprawne gmina wpiera je finansowo oraz dąży do poprawy ich sytuacji w środowisku. Realizacja programu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych obszaru „B” programu pn. „UCZEŃ NA WSI – pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko - wiejskie” w zakresie zakupu mikrobusu powoduje, że dzieci i osoby niepełnosprawne korzystają bezpłatnie z usług samochodu. Podstawowym celem zadania jest integracja uczniów niepełnosprawnych oraz częściowe odciążenie rodziców i opiekunów od obowiązku dowozu dziecka do placówki szkolnej.

4. Trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego.

Przestępczość, w tym przestępczość nieletnich, stanowi wielki problem dzisiejszego społeczeństwa. Zdają sobie z tego sprawę nie tylko ci, których to bezpośrednio dotyczy, na przykład ofiary, ale wszyscy, którzy zastanawiają się nad obecnymi i przyszłymi implikacjami zachowań antyspołecznych. Niezależnie od kosztów

materialnych i statystyk, aspołeczne zachowanie młodzieży rani serca tysięcy rodziców i bliskich. Pojedyncze przestępstwo może odbić się na całym życiu rodziny, a rodziny osłabione i pełne napięcie to osłabione i zagrożone społeczeństwo.

System penitencjarny jest jednym z procesów społecznych stosowanych w wymiarze sprawiedliwości. Do procesów tych należą:

- działalność sił porządkowych, mająca na celu zbieranie dowodów o przestępstwach oraz wykrywanie i aresztowanie podejrzanych sprawców,
- działania prokuratury i obrony czyli przygotowanie i przedstawienie sprawy przed sądem,
- proces sądowy, który stwierdza winę i wyznacza karę,
- system penitencjarny, który odpowiada za wykonanie zasądzonej kary.

Pomoc skazanym jest nieodzownym elementem systemu penitencjarnego.

Jej zasadniczy cel i podstawowe formy są od dziesięcioleci aktualne. Zmienia się poziom oczekiwań na taką pomoc ze strony zwalnianych oraz rozszerza się krąg potrzebujących. Biorąc pod uwagę „skutki uboczne” gospodarki rynkowej, należy się liczyć z coraz większym udziałem pomocy postpenitencjarnej w państwowym systemie zabezpieczenia społecznego osób opuszczające zakłady karne. Proces penitencjarny oznacza wykonanie kary tak, aby skazany poprawił się, tzn. aby jego aktualne zachowanie mieściło się w przyjętych granicach a równocześnie, aby dokonała się modyfikacja jego postawy życiowej.

Tabela nr 23. Osoby korzystające z pomocy GOPS w Masłowie z powodu trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2005-2007

Rok	2005	2006	2007
Ilość osób/rodzin	3	2	5
Ilość osób w rodzinie	7	8	14

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdań MPiPS za lata 2005-2007r.

Obecnie szczegółowe zasady i zakres współpracy więziennictwa z ośrodkami pomocy społecznej reguluje porozumienie podpisane 13 czerwca 2000 roku przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej i Sekretarza Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. W porozumieniu tym zaakcentowano zasadę odpowiedzialności za własny los osób oczekujących zwolnienia oraz uregulowano problem zapewnienia specjalistycznej pomocy skazanym, kończącym odbywanie kary w systemie terapeutycznym..

§ 2 Porozumienia informuje o współpracy zakładów karnych oraz ośrodków pomocy społecznej na rzecz osób opuszczających zakłady karne, a w szczególności:

- 1/ utrzymywania więzi pomiędzy osobami przebywającymi w zakładach karnych, a ich rodzinami,
- 2/ wywiązywania się osadzonych zatrudnionych z obowiązku alimentacyjnego lub przyczyniania się do łożenia na utrzymanie rodziny lub osób, do których zamierzają wrócić po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 3/ udzielania pomocy w kierowaniu do środowiskowych grup wsparcia, lub ośrodków wsparcia osadzonych, którzy odbywali karę pozbawienia wolności w systemie terapeutycznym,
- 4/ udzielania pomocy w kierowaniu na leczenie odwykowe osadzonych, u których stwierdzono uzależnienie od alkoholu, środków odurzających lub psychotropowych,
- 5/ rozwiązywania problemów życiowych, w tym zwłaszcza poprawy trudnej sytuacji materialnej osadzonych i ich rodzin.

Mając na celu pomoc tej grupie klientów podejmujemy skoordynowane działania z wieloma instytucjami.

V. Wyniki analizy SWOT

<i>MOCNE STRONY GMINY</i>	<i>SŁABE STRONY GMINY</i>
- kwalifikacje i doświadczenie pracowników socjalnych,- dobra diagnoza sytuacji świadczeniobiorców,- praca socjalna,- prowadzenie zajęć profilaktycznych dla dzieci,- prowadzenie dożywiania dzieci w szkołach,- prowadzenie dowozu dzieci do szkół i osób niepełnosprawnych na rehabilitację,- aktywizacja zawodowa bezrobotnych,- występowanie lokalnego przemysłu meblarskiego,- atrakcyjne położenie geograficzne,- tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych,- niewysoki poziom urbanizacji,- czyste środowisko,- występowanie bogatych złóż kwarcytu,	- brak miejsc stałej pracy,- moc przerobowa przemysłu rolno- spożywczego nie jest w pełni wykorzystywana,- niska produktywność przemysłu mleczarskiego,- wysoki stopień zużycia środków trwałych służących obróbce drewna,- wysoki poziom kosztów stałych w przemyśle drzewnym,- niska wydajność zbóż spowodowana niewielkim użyciem nawozów sztucznych,- niedoinwestowanie infrastruktury komunalnej,- duża liczba bezrobotnych w tym w większości słabo wykwalifikowanych,- niewystarczające zaopatrzenie obszarów wiejskich w wodę ,- degradacja sieci dróg publicznych spowodowana nagłym wzrostem natężenia ruchu drogowego,- brak skoordynowanego systemu informacji

- rozwój zakładów rzemieślniczych,- dobre warunki rozwoju agroturystyki,-dysponowanie dużą ilością miejsc noclegowych w rejonie Radostowej,-historycznie wykształcony układ osadniczy,- możliwości zagospodarowania nowych terenów osadniczych,-dobry układ przestrzenny dróg,- lokalizacja lotniska,-podatność władz gminy na innowacje dobrze zorganizowany Urząd Gminy.	turystycznej,- obiekty turystyczne niskiej jakości,- niewystarczający monitoring stanu środowiska naturalnego,- słabo rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego,- zanieczyszczenie środowiska w części gminy głównie wód powierzchniowych,- brak zagospodarowania terenów poeksploatacyjnych,- słabe eksponowanie walorów krajobrazowych i obiektów zabytkowych,-mała świadomość ekologiczna mieszkańców występowanie negatywnych zjawisk społecznych związanych z bliskością dużego miasta,- brak organizacji i działań integracyjnych dla mieszkańców,- gorszy poziom oświaty w porównaniu z Kielcami,- niewystarczający zakres świadczeń medycznych i opieki społecznej, słaba baza gastronomiczna,- niewystarczająca ilość zatrudnionych pracowników socjalnych,- słaby rozwój drobnego przemysłu, w tym przetwórstwa rolno – spożywczego,- zaniedbane rolnictwo, produkujące głównie dla własnych potrzeb,- słaby rozwój agroturystyki,- niewystarczająca infrastruktura turystyczna,- niezadawalający stan techniczny dróg,- niewystarczające uzbrojenie techniczne (niski stopień zwodociągowania i kanalizacji),- brak szerokiej promocji działań na rzecz rozwoju gminy,- słaba aktywność rad sołeckich,- niski poziom kształcenia na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum,- niski stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie edukacji przedszkolnej,- brak własnej bazy transportu do przewozu dzieci.
SZANSE GMINY	ZAGROŻENIA GMINY

- rozwój branży turystyczno – wypoczynkowej z istotną rolą agroturystyki,- możliwość pozyskiwania środków z UE,- rozbudowa portu lotniczego: może korzystnie wpływać na rozwój gospodarczy gminy, spowodować rozwój infrastruktury, budowę zaplecza obsługi lotniska, bazę gastronomiczną, a w efekcie przyczynić się do spadku bezrobocia w gminie,- atrakcyjność terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe,- rozwój działań służących profilaktyce i rozwiązywania problemów uzależnień,- rosnący poziom wykształcenia młodzieży i całej społeczności lokalnej,- prowadzenie i utrzymanie świetlic co umożliwi organizację zajęć poza szkolnych, rozwój zainteresowań, aktywne spędzanie czasu wolnego,- działalność organizacji pozarządowych,- rozwój przedsiębiorczości społeczeństwa,- możliwość aktywizacji gospodarczej gminy w oparciu o bliskość aglomeracji kieleckiej,- konieczność włączenia się gminy w procesy restrukturyzacji terenów wiejskich przy zewnętrznym wsparciu,- możliwość wykorzystania atrakcyjnego położenia gminy,- kształtowanie zdrowego stylu życia: sport, rekreacja,- rozbudowa bazy lokalowej pod potrzeby rozwijania zajęć sportowych w gminie i edukacji przedszkolnej.	- brak dużych zakładów przemysłowych na terenie gminy ,- znaczne zwiększenie się migracji osób młodych i dobrze wykształconych, poszukujących lepszej pracy, w tym wyjazdy za granicę,- utrzymujące się bezrobocie, zwłaszcza „ukryte”,- pogarszające się warunki bytowe ludności,- wysokie wskaźniki nadużywania alkoholu,- znieczulica społeczna,- duży okres oczekiwania na leczenie przez specjalistę,- negatywny wpływ mediów na dzieci i młodzież,- trudności w przyspieszeniu modernizacji i rozbudowy układu komunikacyjnego na pograniczu gminy i miasta Kielce,- trudności w wypracowaniu jasnej polityki Państwa w odniesieniu do restrukturyzacji rolnictwa,- większa konkurencyjność innych gmin w uzyskaniu zewnętrznej pomocy.

VI. Wizja Gminy Masłów

Wizja wskazuje naczelny cel polityki społecznej Gminy Masłów, wokół którego powinny koncentrować się działania lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych. Ma ona oddawać aspiracje mieszkańców i stanowić czynnik integracji lokalnej społeczności wokół zasadniczych spraw służących długofalowemu rozwojowi gminy.

Wizja to przesłanie będące podstawą podtrzymywania istniejących i tworzenia nowych, silnych więzi społecznych pomiędzy mieszkańcami gminy oraz innymi jej reprezentacjami.

W związku ze zbieżnością celów Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłów na lata 2009-2015 ze Strategią Rozwoju Gminy Masłów na lata 2008-2020 przyjmuje się następujące brzmienie Misji Gminy:

**PODNIESIENIE STANDARDU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ ROZWÓJ
SPOŁECZNO-GOSPODARCZY I WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ**

Za taką formułą misji przemawiają m.in. następujące elementy:

- ⇒ gmina będzie sięgać dalej niż tylko do poziomu zadań, które są zapisane w ustawach dotyczących zaspakajaniu potrzeb zbiorowych - tylko wówczas można być innowacyjnym
- ⇒ gmina będzie stawiać nawet na rozwój jednostki, jeżeli dana jednostka będzie źródłem nowych rozwiązań - tylko w ten sposób gmina może kreować innowacyjność,
- ⇒ gmina będzie wspierać inicjatywy oddolne, które będą w stanie realizować zadania których z mocy prawa nie może realizować bezpośrednio - w ten sposób rozwinię się szerzej idea społeczeństwa obywatelskiego i kreatywnego
- ⇒ gmina będzie tworzyła dogodne warunki do działania organizacji pozarządowych - tylko w ten sposób powstanie narzędzie realizacji nowej polityki rozwoju wykształconej przez nowe, powstające wyzwania i szanse,
- ⇒ pozostałe zadania wynikające z uwarunkowań prawnych gmina będzie realizować, bez względu na to czy je w strategii przyjmie czy też nie.

**VII. Cele główne strategii, cele szczegółowe. Propozycje programów
i ich realizacja.**

Każde środowisko społeczne jest bazą, w której funkcjonują instytucje ustawowo zobowiązane do opieki i wspierania rodziny. Małe środowiska w sposób szczególny skupiają działania różnych instytucji. Są one adresatami i terenem działań bezpośrednich, występuje tu mały poziom anonimowości instytucji i obsługiwanych przez nich grup społecznych. Instytucje te powinny tworzyć wspólny system oddziaływań dla dobra społecznego, inicjować sytuacje mające na celu prawidłowy rozwój mieszkańców.

Rzeczywistość pokazuje, że nie ma takiego systemu. Instytucje nie mają wypracowanych wspólnych metod działań środowiskowych, kompleksowo rozwiązujących problemy. Zaobserwować można, że trudności tych stale przybywa. Instytucje, które ustawowo zobligowane są do zapobiegania problemom społeczeństwa, winny realizować programy środowiskowo pożądane. Realizatorzy, czyli pracownicy tychże instytucji, najlepiej znają potrzeby mieszkańców oraz możliwości ich zaspokajania. Rosnące w zastraszającym tempie przejawy patologii społecznej, ubożenie części społeczności lokalnej, "starzenie" się mieszkańców stanowią przyczynę poszukiwania działań angażujących i skierowanych do różnych grup społecznych. Strategia działań jednolitych (zintegrowanych) uwzględnia poniższe postulaty.

1. Strategia skupia przedstawicieli instytucji działających na rzecz lokalnej społeczności w celu stworzenia lokalnego programu rozwoju środowiska oraz zapobiegania szeroko rozumianej patologii społecznej, szczególnym adresatem jest tu rodzina jako najważniejsze i podstawowe środowisko wychowawcze.
2. Strategia kreuje działania polegające na formułowaniu celów oraz na korzystaniu ze środków i mechanizmów wywodzących się z oceny warunków życia poszczególnych ludzi i zmierzających do zmiany tychże właśnie, indywidualnych warunków życia. Koncentruje się bardziej na pozytywnych formach działań niż na usuwaniu zagrożeń. Dąży do rozwoju społeczności w kierunku pożądanych zmian. W konsekwencji działania te mają zmniejszyć poziom negatywnych przejawów zachowań społecznych oraz zapobiegać powstawaniu destrukcyjnych mechanizmów kształtujących dewiacyjne zachowania wśród najmłodszych członków społeczności gminy.
3. Celem strategii jest inicjowanie i wspomaganie rozwoju, zarówno osób jak i warunków ich życia. Wtórnymi celami są działania opiekuńcze oraz kompensacyjne, czyli wyrównujące braki. Służyć temu będzie przełamywanie izolacji społecznej i osamotnienia, budowanie więzi emocjonalnych i międzyludzkich, eliminowanie anonimowości i postaw obojętności wobec ważnych dla społeczności spraw, rozwijanie w oparciu o istniejącą bazę mechanizmów kształtujących konstruktywne i prospołeczne postawy.
4. Zasadniczym zadaniem, które służyć ma realizacji powyższych celów, jest stworzenie systemowych i jednolitych programów działań, opartych z jednej strony na szczegółowej diagnozie środowiska, z drugiej na możliwościach i bazie istniejących już instytucji oraz organizacji lokalnych.

Rolą Podzespołu Koordynacyjnego było wspieranie procesu budowy strategii poprzez stosowanie odpowiednich narzędzi i technik pracy indywidualnej i grupowej, proponowanie nowych rozwiązań oraz opracowanie końcowych zapisów w planach operacyjnych.

Niniejsza strategia posiada strukturę ułatwiającą jej wdrażanie i cykliczną aktualizację. Po uzyskaniu akceptacji społecznej dla wizji i perspektyw wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłów oraz po przeprowadzeniu diagnozy prospektywnej przystąpiono do ustalenia priorytetów, celów głównych strategii.

1. Cele główne strategii.

Cele główne określono dla sześciu obszarów :

1. Poprawa życia kulturalnego na wsiach.
2. Bezrobocie, działania wpływające na zmniejszenie bezrobocia.
3. Rozwiązywanie problemów alkoholowych.
4. Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży.
5. Profesjonalna pomoc społeczna ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorych.
6. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci.

Uwzględniając wyniki analizy SWOT, wypracowano następujące cele :

1. dla obszaru „ **Poprawa życia kulturalnego na wsiach** ”

Świadome i aktywne społeczeństwo podstawowym warunkiem rozwoju i integracji społeczności lokalnej.

2. dla obszaru „ **Bezrobocie, działania wpływające na zmniejszenie bezrobocia**”

Wzrost przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy, wspieranie w zakresie aktywnej obecności na rynku pracy.

3. dla obszaru „ **Rozwiązywanie problemów alkoholowych**”

Zapobieganie i efektywne rozwiązywanie problemów alkoholowych.

4. dla obszaru „Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży”

Atrakcyjne spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

5. dla obszaru „Profesjonalna pomoc społeczna”

Profesjonalna pomoc społeczna wspierająca jakość życia lokalnej społeczności, szczególnie osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorych.

6. dla obszaru „Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci”

Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem dzieci niepełnosprawnych i z rodzin dotkniętych ubóstwem.

Realizacja poszczególnych celów odbywać się będzie poprzez realizację celów szczegółowych w poszczególnych latach. Cele szczegółowe i działania realizacyjne zostaną przedstawione w kolejnych rozdziałach.

2. Cele szczegółowe i ich realizacja

1. Poprawa życia kulturalnego na wsiach.

Cel główny

„Świadome i aktywne społeczeństwo podstawowym warunkiem rozwoju i integracji społeczności lokalnej”

Cele szczegółowe

- prowadzenie świetlic wiejskich z fachową obsadą zapewniającą atrakcyjność i różnorodność zajęć,
- organizowanie festynów rodzinnych, imprez lokalnych z udziałem społeczności lokalnej,
- zwiększenie atrakcyjności form spędzania czasu wolnego.

Problem

Aktywność społeczna w gminie jest niska i wymaga większej stymulacji. Konieczne jest skoordynowanie działań ze strony władz samorządu na rzecz wspierania lokalnych inicjatyw kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych.

Programy i zadania

- Rozszerzanie oferty integracyjnej spędzania wolnego czasu dla społeczności lokalnej poprzez organizowanie spotkań kulturalnych, m.in. jasełka dla osób starszych i samotnych, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka.
- Promowanie czytelnictwa – włączenie się w akcję „Cała polska czyta dzieciom” zaangażowanie rodziców, dziadków, społeczności lokalnej (Biblioteka Gminna oraz biblioteki szkolne).
- Prowadzenie świetlic z fachową obsadą na wsiach oraz modernizacja już istniejących placówek.
- Współpraca samorządu z organizacjami społecznymi, społecznością lokalną.
- Promowanie gminy i miejscowości poprzez festyny rodzinne, spotkania, imprezy kulturalne z zastosowaniem nabytych umiejętności.
- Prowadzenie wielopokoleniowych warsztatów edukacyjnych z zakresu rękodzieła ludowego, kulinarnego, wokalnie – muzycznego.
- Utworzenie kalendarza imprez lokalnych.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MASŁÓW

CEL: Świadome i aktywne społeczeństwo podstawowym warunkiem rozwoju i integracji społeczności lokalnej

Lp.	Programy/zadania	Harmonogram Realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu / minimum realizacyjne	Źródła danych
1.	Prowadzenie oraz modernizacja świetlic	2009-2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Wielofunkcyjne świetlice służące dzieciom, młodzieży, kołom gospodyń wiejskich, stowarzyszeniom	Urząd Gminy, ankiety
2.	Współpraca samorządu z organizacjami społecznymi, społecznością lokalną	2009-2015	Bezinwestycyjne	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, ankiety
3.	Przygotowanie ofert rodzinnych pikników	2009-2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, ankiety
4.	Prowadzenie warsztatów edukacyjnych wielopokoleniowych z zakresu rękodzieła ludowego i artystycznego (rozwój folkloru)	2009-2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, ankiety
5.	Utworzenie kalendarza imprez lokalnych	2009-2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe	Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy,

*Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych*

Gminy Masłów na lata 2009-2015

2. Bezrobocie, działania wpływające na zmniejszenie bezrobocia.

Cel główny

„Wzrost przedsiębiorczości wśród mieszkańców Gminy, wspieranie w zakresie aktywnej obecności na rynku pracy”

Cele szczegółowe

- aktywizacja zawodowa ,
- wspieranie rozwoju kwalifikacji osób bezrobotnych ,
- organizowanie prac społecznie użytecznych realizowanych przez osoby korzystające z pomocy społecznej,
- organizowanie kursów dla osób bezrobotnych,
- zdobywanie nowych kwalifikacji zawodowych przez osoby długotrwale bezrobotne, w tym klientów Ośrodka Pomocy Społecznej.

Problem

Bezrobocie spowodowane niskim poziomem wykształcenia, bezradność w rozwiązywaniu własnych problemów, a także brak wewnętrznej motywacji do działania oraz do zdobywania nowych kwalifikacji i lepszego wykształcenia.

Programy i zadania

1. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Kielcach.
2. Organizowanie kursów i szkoleń dla osób bezrobotnych w ramach programów unijnych.
3. Opracowanie i wdrażanie programu aktywizacji zawodowej i pokonywania bezradności społecznej.
4. Inspirowanie środowisk i grup społecznych do tworzenia instytucji i organizacji społecznych.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MASŁÓW

CEL: Wzrost przedsiębiorczości wśród mieszkańców Gminy, wspieranie w zakresie aktywnej obecności na rynku pracy.

Lp	Programy/zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu / minimum realizacyjne	Źródła danych
1.	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Kielcach	2009-2015	Bezinwestycyjne	Zidentyfikowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy osób do bezpośrednich kontaktów; Liczba zorganizowanych kursów dla bezrobotnych; Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy, Powiatowy Urząd Pracy
2.	Organizowanie kursów i szkoleń dla osób bezrobotnych w ramach programów unijnych	2009-2015	Budżet państwa, fundusze pomocowe, fundusze pozyskane z innych źródeł, Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Liczba zorganizowanych kursów i szkoleń dla bezrobotnych; Poprawa sytuacji na rynku osób bezrobotnych	Urząd Pracy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy
3.	Opracowanie i wdrożenie programu aktywizacji zawodowej.	2009-2015	Bezinwestycyjne	Istniejący i wdrażany program; Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej osób korzystających z programu.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

*Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych*

Gminy Masłów na lata 2009-2015

4.	Inspirowanie środowisk i grup społecznych do tworzenia instytucji i organizacji.	2009-2015	Bezinwestycyjne	Liczba nowopowstałych instytucji; Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej osób korzystających z programu	Urząd Gminy

3. Rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Cel główny:

„Zapobieganie i efektywne rozwiązywanie problemów alkoholowych”

Cele szczegółowe:

- skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom,
- profesjonalna pomoc terapeutyczna,
- racjonalna i efektywna profilaktyka,
- promocja zdrowego trybu życia .

Problem

Brak wyspecjalizowanych struktur (zespołów) do poszczególnych typów problemów, społeczne przyzwolenie na zjawiska patologiczne (spożywanie alkoholu przez osoby nieletnie), słabo zorganizowane i zmotywowane grupy samopomocy, słaba integracja środowisk lokalnych

Programy i zadania

1. Planowanie i prowadzenie działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
2. Upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień.
3. Integracja społeczna osób dotkniętych problemem alkoholowym.
4. Zwiększanie dostępności do miejsc oferujących terapeutyczną i rehabilitacyjną pomoc osobom uzależnionym i współ uzależnionym.
5. Opracowanie i wdrażanie standardów profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi.
6. Przygotowanie programów współpracy służb i instytucji pomocowych.

*Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych*

Gminy Masłów na lata 2009-2015

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MASŁÓW

CEL: Zapobieganie i efektywne rozwiązywanie problemów alkoholowych

Lp.	Programy/zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu/ minimum realizacyjne	Źródła danych
1.	Planowanie i prowadzenie działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.	2009-2015	Budżet gminy - GKRPA	Liczba inicjatyw związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych; Wzrost liczby osób utrzymujących trzeźwość.	Urząd Gminy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.	Upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień.	2009-2015	Budżet gminy - GKRPA	Liczba zajęć profilaktycznych i wychowawczych przeprowadzonych w szkołach; Liczba spotkań z dorosłymi mieszkańcami, szkoleń dla przedstawicieli różnych grup zawodowych	Urząd Gminy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3.	Integracja społeczna osób dotkniętych problemem alkoholowym.	2009-2013	Bezinwestycyjne	Liczba spotkań lub innych inicjatyw dla osób uzależnionych z terenu Gminy; Pełna realizacja zadania.	Ankiety
4.	Zwiększanie dostępności do miejsc oferujących terapeutyczną i rehabilitacyjną pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym.	2009-2015	Budżet gminy – GKRPA, Fundusze pomocowe Fundusze pozyskane z innych źródeł	Liczba inicjatyw terapeutycznych ; Liczba osób uzależnionych korzystających z organizowanych dla nich działań; Wzrost liczby osób utrzymujących trzeźwość.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
	Opracowanie i wdrażanie standardów	2009-2015	Budżet gminy – GKRPA, Fundusze pomocowe	Zestaw standardów;	Urząd Gminy

*Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych*

Gminy Masłów na lata 2009-2015

5.	profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi.		Fundusze pozyskane z innych źródeł	Racjonalizacja wydatków.	
6.	Przygotowanie programów współpracy służb i instytucji pomocowych.	2009-2015	Budżet Gminy Fundusze pomocowe Fundusze pozyskane z innych źródeł	Opracowanie wspólnie z parafiami i innymi instytucjami zajmującymi się problematyką społeczną z terenu Gminy; Ograniczenie patologii.	Urząd Gminy

4. Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży.

Cel główny:

„Atrakcyjne spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież”

Cele szczegółowe:

- organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży,
- organizacja zajęć sportowych,

Problem:

Gmina oraz szkoły z terenu gminy nie posiadają środków finansowych na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz na zwiększenie atrakcyjności dostępnych form spędzania czasu wolnego.

Programy i zadania:

1. Prowadzenie zajęć pozaszkolnych, gier, zabaw, zajęć sportowych, wokalnych, tanecznych i plastycznych.
2. Aktywne spędzanie wolnego czasu na terenie gminy, organizacja zajęć integracyjnych dla osób zdrowych i niepełnosprawnych.
3. Modernizacja baz sportowych.
4. Współpraca z innymi jednostkami.
5. Prowadzenie świetlic wychowawczo – edukacyjno – profilaktycznych.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MASŁÓW

CEL: Atrakcyjne spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzieży

Lp	Programy/zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu / minimum realizacyjne	Źródła danych
1.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	2009-2015	Budżet gminy (subwencja oświatowa), fundusze pomocowe, fundusze pozyskane z innych źródeł, Program Integracji Społecznej	Liczba organizowanych zajęć pozalekcyjnych; Liczba uczestniczących w tych zajęciach dzieci i młodzieży.	Urząd Gminy, Oświata
2.	Organizowanie zajęć sportowych	2009-2015	Budżet Gminy	Liczba organizowanych zajęć sportowych; Liczba osób uczestniczących w tych zajęciach; Poprawa kondycji fizycznej dzieci i młodzieży.	Oświata
3.	Modernizacja baz sportowych	2009-2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, fundusze pozyskane z innych źródeł	Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych; Liczba rozbudowanych obiektów sportowych; Poprawa kondycji fizycznej i zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	Urząd Gminy, Oświata
4.	Współpraca z innymi jednostkami	2009-2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, fundusze pozyskane z innych źródeł	Liczba wspólnych inicjatyw; Liczba przygotowanych partnerskich projektów; Pełna realizacja zadania	Urząd Gminy

*Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych*

Gminy Masłów na lata 2009-2015

5.	Opracowanie i wdrożenie programu umożliwiającego prowadzenie świetlic wychowawczo – edukacyjnych	2009-2015	Budżet gminy, fundusze pomocowe, fundusze pozyskane z innych źródeł, Program Integracji Społecznej	Wyrównanie poziomu wychowawczo – edukacyjnego, niwelowanie niewłaściwych zachowań	Urząd Gminy, ankiety

5. Profesjonalna pomoc społeczna.

Cel główny:

„Profesjonalna pomoc społeczna wspierająca jakość życia lokalnej społeczności, szczególnie osoby starsze, niepełnosprawne oraz długotrwale chore”

Cele szczegółowe:

- wzmocnienie i rozwój zintegrowanej pomocy socjalnej,
- pomoc osobom starszym, długotrwale chorym, niepełnosprawnym w postaci usług opiekuńczych,
- przeszkolenie osób bezrobotnych mogących świadczyć usługi opiekuńcze,
- zdobywanie nowych kwalifikacji przez osoby długotrwale bezrobotne, klientów Ośrodka Pomocy Społecznej,
- poprawa dostępu do rynku pracy przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym,
- wielostronne wsparcie klientów pomocy społecznej,
- podniesienie aktywności społeczno – zawodowej klientów pomocy społecznej poprzez programy unijne.

Problem:

Znaczna część społeczeństwa zbliża się do granicy wieku poprodukcyjnego – powyżej 60 roku życia. Wzrost liczby osób starszych, chorych i niepełnosprawnych wymagających specjalistycznej opieki medycznej oraz pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego

Programy i zadania:

1. Opracowanie i wdrożenie programu dotyczącego usług opiekuńczych dla osób starszych, długotrwale chorych i niepełnosprawnych poprzez programy unijne.
2. Opracowanie i wdrożenie programu aktywizacji zawodowej i pokonywania bezradności społecznej dla osób długotrwale bezrobotnych, świadczeniobiorców pomocy społecznej poprzez programy unijne.
3. Opracowanie i wdrożenie procedury motywowania klientów pomocy społecznej do podnoszenia kwalifikacji i rozwiązywania własnych problemów.

*Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych*

Gminy Masłów na lata 2009-2015

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MASŁÓW

CEL: *Profesjonalna pomoc społeczna wspierająca jakość życia lokalnej społeczności szczególnie osoby starsze, niepełnosprawne oraz długotrwale chore*

Lp.	Programy/zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu/ minimum realizacyjne	Źródła danych
1.	Opracowanie i wdrożenie programu dotyczącego usług opiekuńczych	2009-2015	Budżet gminy, fundusze pomocowe, fundusze pozyskane z innych źródeł, Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Opracowany Program; Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi; Pełna realizacja zadania	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Opracowanie i wdrożenie programu aktywizacji zawodowej i pokonywania bezradności społecznej	2009-2015	Budżet państwa, fundusze pomocowe, fundusze pozyskane z innych źródeł; Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Opracowany Program; Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej klientów pomocy społecznej	Urząd Pracy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy
3.	Opracowanie i wdrożenie procedury motywowania klientów pomocy społecznej do podnoszenia kwalifikacji i rozwiązywania własnych problemów	2009-2015	Bezinwestycyjne	Opracowana procedura; Liczba podpisanych kontraktów; Liczba osób, które przestały być klientami pomocy społecznej; Poprawa kondycji psychicznej i fizycznej klientów pomocy społecznej, ograniczenie patologii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ankiety

6. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci.

Cel główny:

„Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem dzieci niepełnosprawnych i z rodzin dotkniętych ubóstwem”

Cele szczegółowe:

- upowszechnienie wychowania przedszkolnego,
- przygotowanie i realizacja pozalekcyjnej oferty edukacyjnej dla różnych grup wiekowych,
- rozwój poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego i logopedycznego, wyrównywanie szans uczniów w wyniku wczesnego diagnozowania deficytów rozwojowych i problemów zdrowotnych,
- prowadzenie zajęć dla dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi,
- rozwój różnych form integracji dzieci i młodzieży,
- wyposażenie szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny,
- poprawa funkcjonowania dowozów dzieci do szkół – pozyskanie gimbusów,
- likwidacja barier architektonicznych.

Problem:

Utrzymanie szkół na poziomie odpowiadającym rosnącym potrzebom edukacyjnym jest coraz większym obciążeniem finansowym dla Gminy. Brak jest środków na doposażenie placówek oraz na organizację zajęć umożliwiających uczniom poprawę wyników nauczania. Część uczniów mieszka w znacznej odległości od szkoły, a to utrudnia im korzystanie z oferty zajęć pozalekcyjnych.

Programy i zadania:

1. Podjęcie działań pozwalających na zwiększenie dostępności i podniesienie standardów wychowania przedszkolnego.
2. Opracowanie programów i wniosków w celu pozyskania dodatkowych środków na prowadzenie zajęć edukacyjnych oraz rozwój poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

3. Modernizacja szkół oraz przedszkoli, wzbogacenie bazy dydaktycznej placówek. Poprawa organizacji dowozu dzieci na zajęcia – pozyskanie gimbusów.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MASŁÓW

CEL: „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem dzieci niepełnosprawnych i z rodzin dotkniętych ubóstwem ”

Lp.	Programy/zadania	Harmonogram realizacji	Nakłady	Wskaźniki osiągnięcia celu/ minimum realizacyjne	Źródła danych
1.	Podjęcie działań pozwalających na zwiększenie dostępności i podniesienie standardów wychowania przedszkolnego.	2009-2015	Budżet państwa, fundusze pomocowe, fundusze pozyskane z innych źródeł, Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Liczba dzieci korzystających z opieki przedszkolnej	Urząd Gminy; Oświata; ankiety
2.	Opracowanie programów i wniosków w celu pozyskania dodatkowych środków na prowadzenie zajęć edukacyjnych i pomoc materialną dla uczniów oraz na rozwój poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego.	2009-2015	Budżet państwa, fundusze pomocowe, fundusze pozyskane z innych źródeł; Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Opracowane Programy; Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych oraz korzystających z poradnictwa; Liczba dzieci objętych pomocą stypendialną; Poprawa wyników nauczania	Urząd Gminy; Oświata; Wyniki egzaminów; ankiety
3.	Modernizacja szkół oraz przedszkoli, wzbogacenie bazy dydaktycznej placówek. Poprawa organizacji dowozu dzieci na zajęcia –	2009-2015	Budżet państwa, fundusze pomocowe, fundusze pozyskane z innych źródeł; Program Operacyjny	Opracowane programy; Jakość bazy dydaktycznej; Liczba dzieci korzystających z dowozu do szkół; Jakość usług transportowych	Urząd Gminy; Oświata; ankiety

*Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych*

Gminy Masłów na lata 2009-2015

	pozyskanie gimbusów.		Kapitał Ludzki		

VIII. Finansowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Zidentyfikowane cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w gminie wymagają odpowiednich źródeł finansowania.

Pierwsza grupa stanowią środki finansowe wewnętrzne:

- środki pochodzące z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej oraz w innych obszarach ujętych w strategii,
- środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową,
- środki budżetu samorządu powiatowego, samorządu województwa,
- środki od lokalnych sponsorów

Druga grupa to środki finansowe zewnętrzne:

- Programy Unii Europejskiej
- Programy bilateralne (dwustronne)
- Fundusze organizacji międzynarodowych
- Krajowe fundusze publiczne (np. PFRON)
- Fundusze prywatne, środki fundacji.

1. Środki pochodzące z Unii Europejskiej

Europejski Fundusz Społeczny - jest najważniejszym instrumentem Unii Europejskiej w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju zasobów ludzkich. EFS wspiera działania podejmowane w ramach Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Polska korzysta z możliwości, jakie stwarza Europejski Fundusz Społeczny (EFS), od początku członkostwa w Unii Europejskiej, a więc od 1 maja 2004 roku. W latach 2004 - 2006 ze środków EFS współfinansowane były projekty realizowane w ramach:

- 1) Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL)
- 2) II Priorytetu Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR)
- 3) Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL

W obowiązującym okresie programowania 2007 - 2013 środki EFS finansować będą wyłącznie działania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki PO KL.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL)

Program stanowi odpowiedź na zadania, jakie przed państwami członkowskimi UE, w tym również Polską, stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Do wyzwań tych należą: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Zgodnie z założeniami Strategii Lizbońskiej oraz celami polityki spójności krajów unijnych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przyczynia się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki.

Dążąc do efektywnego rozwoju zasobów ludzkich, program będzie koncentrował wsparcie na następujących obszarach: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli i wdrażaniem zasady dobrego rządzenia.

Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i spójności społecznej, a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja sześciu celów strategicznych. Należą do nich:

- 1) Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.
- 2) Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.
- 3) Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce.
- 4) Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy.
- 5) Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityki i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa.
- 6) Wzrost spójności terytorialnej.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

PO KL składa się z 10 priorytetów, realizowanych równolegle na poziomie centralnym i regionalnym.

Priorytety realizowane centralnie to:

- I.** Zatrudnienie i integracja społeczna
- II.** Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego
- III.** Wysoka jakość systemu oświaty
- IV.** Szkolnictwo wyższe i nauka
- V.** Dobre rządzenie.

Priorytety realizowane na szczeblu regionalnym:

- VI.** Rynek pracy otwarty dla wszystkich
- VII.** Promocja integracji społecznej
- VIII.** Regionalne kadry gospodarki
- IX.** Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach
- X.** Pomoc techniczna.

Ok. 60% środków PO KL zostanie przeznaczona na wsparcie realizowane w poszczególnych regionach, zaś pozostała kwota (ok. 40%) będzie wdrażana sektorowo przez odpowiednie resorty.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki finansowany będzie w 85 proc. ze środków Unii Europejskiej (Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz w 15 proc. ze środków krajowych. Całość kwoty, jaką przewidziano na realizację Programu, wynosi prawie 11,5 mld euro, w tym wkład finansowy Europejskiego Funduszu Społecznego to ponad 9,7 mld euro, natomiast pozostałą część stanowią środki krajowe.

www.efs.gov.pl

www.fundusze-strukturalne.gov.pl

www.mrr.gov.pl

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego (RPO WŚ)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 - 2013 (RPOWŚ 2007 2103) stanowi kompleksowe narzędzie prowadzenia polityki rozwoju regionu

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

w latach 2007 – 2013. Program jest jednym z instrumentów realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO 2007 - 2013) wspierających wzrost gospodarczy i zatrudnienie na lata 2007 - 2013, przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006r.

Osie priorytetowe RPOWŚ

Oś priorytetowa 1: Rozwój przedsiębiorczości

Oś priorytetowa 2: Wsparcie innowacyjności, budowa społeczeństwa informacyjnego oraz wzrost potencjału inwestycyjnego regionu

Oś priorytetowa 3: Podniesienie jakości systemu komunikacyjnego regionu

Oś priorytetowa 4: Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej

Oś priorytetowa 5: Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport.

Oś priorytetowa 6: Wzmocnienie ośrodków miejskich i rewitalizacja małych

Oś priorytetowa 7: Pomoc techniczna

W celu przezwyciężenia barier rozwojowych przedsiębiorczości w Świętokrzyskim, w osi priorytetowej: **Rozwój przedsiębiorczości** Programu przewidziano bezpośrednie wsparcie inwestycyjne mikro, małych i średnich firm. Preferowane będą projekty podmiotów działających w sektorze produkcyjnym i usługowym, w tym w branży turystycznej, dzięki realizacji inwestycji generujące nowe miejsca pracy i wdrażające innowacyjne technologie i rozwiązania. Przedsiębiorstwa będą też miały możliwość uzyskania dotacji na tworzenie nowych miejsc pracy, dofinansowania organizacji misji gospodarczych oraz kosztów udziału w targach.

Regiony podnoszą swą konkurencyjność również poprzez zapewnienie mieszkańcom dostępu do wysokiej jakości usług sfery publicznej, tj. ochrony zdrowia, edukacji, dóbr kultury, zróżnicowanych możliwości wypoczynku i zagospodarowania czasu wolnego. Poprawa dostępu do tych usług ma duży wpływ na wzrost atrakcyjności życia w regionie, a co się z tym wiąże, pozwoli na zahamowanie odpływu ludzi młodych, szczególnie z wyższym wykształceniem, poza województwo. W tym celu będzie realizowana Oś priorytetowa 5. **Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport**

www.rpo-swietokrzyskie.pl

www.sbrp.pl

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW)

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 będzie realizowany na terenie całego kraju. Podstawą jego realizacji jest opracowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi projekt, który został zaakceptowany przez Komitet Rozwoju Obszarów Wiejskich Unii Europejskiej (24 lipca 2007 r.). Instrumenty PROW podzielono na osie, których realizacja ma się przyczynić do osiągnięcia następujących celów:

- poprawa konkurencyjności rolnictwa i leśnictwa przez wspieranie restrukturyzacji, rozwoju i innowacji,
- poprawa środowiska naturalnego i terenów wiejskich przez wspieranie gospodarowania gruntami,
- poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz popierania różnicowania działalności gospodarczej.

W ramach priorytetowych kierunków wsparcia obszarów wiejskich UE, zdefiniowano cztery osie:

- Oś 1: Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego
- Oś 2: Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich
- Oś 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
- Oś 4: Leader

Realizacja Osi 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej będzie realizowana przez następujące działania:

- przejście do działalności pozarolniczej,
- wspieranie tworzenia i rozwoju mikro - przedsiębiorstw w celu promocji przedsiębiorczości i rozwijania ekonomicznych podstaw regionu,
- promocja turystyki,
- ochrona, podnoszenie jakości i zarządzanie dziedzictwem kulturowym,
- podstawowe usługi na rzecz gospodarki i ludności wiejskiej,
- odnowa wsi i rozwój, ochrona i podniesienie jakości wiejskiego dziedzictwa kulturowego,

- system szkoleń zawodowych dla podmiotów gospodarczych działających w obszarach objętych osią priorytetową 3,
- system zdobywania kwalifikacji i aktywizacji w celu przygotowania i wdrożenia lokalnej strategii rozwoju.

Oś 4: Leader

Leader jest podejściem wielosektorowym, przekrojowym i partnerskim, realizowanym lokalnie na określonym obszarze, umożliwiającym osiągnięcie celów osi trzeciej.

Celem osi czwartej jest przede wszystkim budowanie kapitału społecznego poprzez aktywizację mieszkańców oraz przyczynianie się do powstawania nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich, a także polepszenie zarządzania lokalnymi zasobami i ich waloryzacja, wskutek pośredniego włączenia lokalnych grup działania w system zarządzania danym obszarem. Pomocne w osiągnięciu celów osi będą również projekty współpracy.

W ramach Leader można realizować : „małe projekty”, które mogą dotyczyć:

- organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym
- promocji i rozwoju lokalnej aktywności, w tym promocji lokalnej twórczości kulturalnej i artystycznej, z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego
- rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarach wiejskich
- organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych
- zakupu oprogramowania, urządzeń i sprzętu komputerowego (w tym urządzeń i sprzętu umożliwiającego dostęp do Internetu oraz zakup usługi dostępu do Internetu) oraz ich udostępnianie na potrzeby społeczności wiejskiej w celu podniesienia jakości życia ludności
- renowacji, zabezpieczenia i oznakowania przydrożnych kapliczek, pomników przyrody, odkrywek geologicznych oraz innych miejsc i budowli charakterystycznych dla danej miejscowości
- odnawiania elewacji i dachów prywatnych budynków, ogrodzeń, oraz innych obiektów charakterystycznych dla budownictwa danego regionu

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

- zakupu strojów, eksponatów i innego wyposażenia dla zespołów artystycznych, zespołów folklorystycznych oraz innych grup i zespołów kultywujących miejscowe tradycje i zwyczaje
- zakupu wyposażenia świetlic wiejskich i ich remont.

www.minrol.gov.pl

Programy Wspólnot Europejskich (przykłady)

Młodzież w działaniu

www.mlodziez.org.pl

Leonardo da Vinci

<http://leonardo.org.pl>

Sokrates

www.socrates.org.pl

Kultura

www.mkidn.gov.pl (Punkt Kontaktowy Programu *Kultura*)

Programy bilateralne i międzynarodowe (przykłady)

Szwajcarsko - Polski Program Współpracy

www.programszwajcarski.gov.pl

Mechanizm Finansowy EOG

Norweski Mechanizm Finansowy

www.eog.gov.pl

Fundusze krajowe

PFRON

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest funduszem celowym, którego środki przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych.

Środki PFRON przeznaczone są między innymi na:

- dofinansowanie wynagrodzeń osób niepełnosprawnych

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

- zatrudnianie osób niepełnosprawnych
- przystosowanie nowych i istniejących miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych
- sport i rekreację osób niepełnosprawnych
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny
- likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych
- wsparcie edukacji osób niepełnosprawnych
- realizację programów własnych

Celem strategicznym programu jest wyrównanie szans w zdobyciu wykształcenia przez uczniów będących osobami niepełnosprawnymi, zamieszkujących gminy.

Cele operacyjne programu to:

- a) poprawa warunków kształcenia uczniów, będących osobami niepełnosprawnymi, zamieszkującymi gminy,
- b) umożliwienie uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej i psychicznej,
- c) likwidacja barier transportowych utrudniających lub uniemożliwiających pobieranie przez uczniów nauki.

Celem programu jest również wzrost udziału osób niepełnosprawnych zamieszkujących gminy w ogólnej liczbie osób pobierających naukę na poziomie ponadgimnazjalnym.

Fundusze prywatne, środki fundacji (przykłady)

Fundacja Wspomagania Wsi

Celem Fundacji jest wspomaganie inicjatyw gospodarczych i społecznych mieszkańców wsi i małych miast oraz inicjatyw związanych z poprawą stanu infrastruktury obszarów wiejskich między innymi poprzez:

- 1) tworzenie nowych miejsc pracy poza rolnictwem,
- 2) rozwiązywanie zagadnień gospodarki ściekowej,
- 3) zaopatrzenie wsi w wodę i poprawę gospodarki wodnej wsi,
- 4) poprawa warunków życia i gospodarowania na wsi,
- 5) rozwój społeczny i kulturalny wsi,
- 6) rozwój oświaty wśród ludności wsi,
- 7) ochrona środowiska naturalnego,
- 8) wspieranie rozwoju niekonwencjonalnych źródeł energii,
- 9) organizowanie opieki społecznej na wsi.

Fundacja realizuje swoje cele poprzez: udzielanie dotacji lub zwrotnej pomocy finansowej, prowadzenie doradztwa techniczno - ekonomicznego, prowadzenie szkoleń, popularyzowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej, organizowanie wymiany młodzieży,

Formy działania fundacji:

- bezpośrednie - prowadzenie inicjowanych przez siebie przedsięwzięć
- pośrednie - udzielanie pomocy organizacyjnej lub finansowej instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym.

Fundacja Batorego

Do priorytetowych zadań Fundacji należy:

- wzmocnianie roli organizacji pozarządowych i zwiększanie aktywności obywateli
- propagowanie zasad państwa prawa i przejrzystości w życiu publicznym
- rozwijanie współpracy i solidarności międzynarodowej.

www.batory.org.pl

Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga

Misją Fundacji jest wspieranie prac na rzecz dobra publicznego w zakresie edukacji, kultury i sztuki, ochrony zdrowia i opieki socjalnej. Zadania realizowane są między innymi poprzez: tworzenie nowoczesnych programów edukacyjnych, pomocnych w kształceniu dzieci i młodzieży wybitnie uzdolnionej, udzielanie wsparcia organizacjom skutecznie działającym na rzecz zreformowania edukacji ekonomicznej i nauki przedsiębiorczości w celu dostosowania jej do potrzeb gospodarki rynkowej, dotowanie szczególnie wartościowych działań edukacyjnych w zakresie kultury, ze szczególnym uwzględnieniem muzyki i dziedzictwa kulturowego, wspieranie inicjatyw lokalnych i regionalnych.

www.kronenberg.org.pl

Fundacja PZU

Celem Fundacji jest wspieranie nowatorskich inicjatyw służących podniesieniu jakości życia społecznego oraz rozwojowi indywidualnemu.

Pomoc kierowana jest do organizacji pozarządowych prowadzących działalność w obszarze programowym Fundacji, obejmującym: edukację, pomoc społeczną, kulturę i sztukę oraz ochronę zdrowia.

www.pzu.pl

Pozostałe informacje nt. innych Fundacji i funduszy można znaleźć na stronie:

www.ngo.pl

IX. System wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Realizacja „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” w gminie Masłów to wprowadzenie w życie zintegrowanego modelu polityki społecznej.

Z uwagi na fakt, że opracowana strategia jest dokumentem długookresowym i zawiera podstawowe cele perspektywiczne, musi być poddana okresowej weryfikacji i niezbędnym zmianom.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Masłów zawiera zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej oraz wszystkich instytucji

publicznych i niepublicznych działających na polu polityki społecznej w gminie. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Jednak wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych ze Strategii w dużej mierze będzie zależała od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Masłowie. Ma to szczególnie istotne znaczenie w przypadku pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, gdzie preferowane będą działania na dużą skalę, rozwiązujące problemy zasadnicze dla społeczności lokalnej. Przy realizacji takich projektów niezbędne jest porozumienie i współpraca pomiędzy partnerami, określenie wspólnych koncepcji realizacyjnych i przygotowanie odpowiedniej dokumentacji.

Członkowie Podzespołu Koordynacyjnego będą wsparciem merytorycznym dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Masłowie, będącego instytucją zarządzającą wdrażaniem Strategii.

X. System aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Wprawdzie strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, ale w niektórych sytuacjach wręcz konieczne, to jednak należy pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków strategii. Przeglądy strategiczne powinny być realizowane cyklicznie, powtarzane w pięcioletnich cyklach. Najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego, jaki towarzyszył tworzeniu strategii. Członkowie Podzespołu przy wyborze zadań do realizacji będą brać pod uwagę zarówno nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, jak również zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego, w tym możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych.

Dlatego podczas aktualizacji dokumentu Strategii Podzespół powinien uwzględniać nie tylko istniejące zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Masłów, ale także nowe, nie ujęte w nim zadania, których w obecnym czasie uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć.

- ☞ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie **cyklicznie** poddawana przeglądowi oraz aktualizacji. System ten jest odmienny dla części dokumentu określającej wizję rozwoju i cele strategii (główne i szczegółowe) oraz dla części programowej (programy realizacyjne oraz zadania),
- ☞ część „strategiczna” (wizje, cele strategiczne i szczegółowe rozwoju) będzie poddawana **przeglądowi oraz aktualizacji w cyklu kadencji władz samorządowych** (tzw. aktualizacja taktyczna) z przesunięciem okresu objętego planowaniem o kolejne 4 lata (planowanie kroczące),
- ☞ część „programowa” (działania/zadania i harmonogram) będzie poddawana **przeglądowi i aktualizacji co roku** (jeśli będzie taka potrzeba).

Bezpośrednim koordynatorem jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Masłowie. Zadaniem koordynatora jest ciągły nadzór nad pracami GOPS w zakresie wdrażania i aktualizacji strategii. Za nadzór merytoryczny i obowiązek monitorowania (oceny) realizacji działania odpowiada Zespół Zadaniowy, który przedstawia Radzie Gminy Masłów sprawozdanie z oceny wdrażania strategii co najmniej raz na dwa lata.

XI. Monitorowanie i ocena strategii

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Masłów, a także dokonanie oceny i zaplanowanie zmian (tam, gdzie będzie to konieczne).

W celu sprawdzenia efektywności Strategii oraz oceny zgodności osiągniętych rezultatów z założonymi celami, gmina będzie prowadziła monitoring. Monitoring powinien służyć:

- ocenie postępu realizacji poszczególnych celów szczegółowych,
- korygowaniu działań jeśli nie przynoszą zamierzonych efektów,

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Masłów na lata 2009-2015

- wczesnemu diagnozowaniu trudności, nieprawidłowości.

Jeden raz w roku w ramach monitoringu Strategii będzie dokonywany przegląd celów i zadań strategicznych oraz ocena postępów i trudności w ich realizacji.